

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF-4100-06-01/2011

Nr ewid. 128/2011/P12027/KBF

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2011 roku budżetu państwa w części 19 Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe

Warszawa maj 2012 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2011 roku
budżetu państwa w części 19
Budżet, finanse publiczne
i instytucje finansowe**

Dyrektor Departamentu
Budżetu i Finansów

Waldemar Długołęcki

Zatwierdzam:
Wojciech Misiąg

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 17 maja 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	4
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI.....	7
Ocena ogólna.....	7
Sprawozdawczość.....	8
Uwagi końcowe i wnioski	9
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI.....	12
Księgi rachunkowe.....	12
Budżet państwa.....	13
Wydatki budżetu środków europejskich	22
Programy wieloletnie	26
Inne ustalenia kontroli	27
Ustalenia innych kontroli.....	30
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI.....	35
Protokół.....	35
Wystąpienie pokontrolne.....	35
Finansowe rezultaty kontroli.....	38

ZAŁĄCZNIKI

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Budżetu i Finansów, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, przeprowadziła kontrolę „Wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe”.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, tj. kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ustawy o NIK.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2011² oraz wydanie opinii o prawidłowości rozliczenia finansowego budżetu. W ocenie wykonania budżetu państwa w części 19 wykorzystane zostały także wyniki kontroli w zakresie *Wykonania planów finansowych przez wybrane izby i urzędy skarbowe*, przeprowadzonej w siedmiu izbach skarbowych i 11 urzędach skarbowych³.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od 3 stycznia do 11 kwietnia 2012 r. w Ministerstwie Finansów zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem głównym środków budżetowych w części 19 jest Minister Finansów. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. w tej części było 452 dysponentów III stopnia, w tym 16 dyrektorów izb skarbowych, będących jednocześnie dysponentami II stopnia i 401 naczelników urzędów skarbowych, 16 dyrektorów urzędów kontroli skarbowej oraz 16 dyrektorów izb celnych oraz Dyrektor Generalny Ministerstwa Finansów⁵. W części „Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe” prezentowane są tylko niektóre dochody i wydatki związane z zadaniami należącymi do kompetencji Ministra Finansów, wydatki na funkcjonowanie centrali Ministerstwa, jednostek podległych Ministrowi Finansów (izb i urzędów skarbowych, urzędów kontroli skarbowej, izb i urzędów celnych) oraz wydatki na

¹ Dz.U. z 2012 r. poz. 82.

² Ustawa z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz.U. Nr 29, poz. 150).

³ KBF Nr P/11/026.

⁴ Por. <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁵ Pełni funkcję dysponenta III stopnia – za sprawy wynikające z zadań Dyrektora Generalnego związane z prowadzeniem rachunkowości odpowiada centrala Ministerstwa Finansów.

dotację i subwencję dla partii politycznych. Większość dochodów i wydatków, za realizację których odpowiada Minister Finansów została ujęta w odrębnych częściach budżetowych⁶, w tym w części 77 zostały ujęte dochody podatkowe pobierane przez urzędy skarbowe, a w części 84 ujmowane są wydatki przeznaczone na sfinansowanie polskiej składki wpłacanej do budżetu Unii Europejskiej obejmujące m.in. wpłaty z tytułu udziału w opłatach celnych, rolnych i cukrowych.

Izby skarbowe i urzędy skarbowe realizowały w 2011 r. zadania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych⁷. Struktura tych jednostek została określona zarządzeniem Ministra Finansów Nr 39 z dnia 21 września 2010 r. w sprawie organizacji urzędów i izb skarbowych oraz nadania im statutów⁸.

Urzędy kontroli skarbowej działały na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej⁹, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie siedzib i organizacji urzędów kontroli skarbowej¹⁰ oraz statutu nadanego zarządzeniem nr 2 Ministra Finansów z dnia 13 stycznia 2011 r. w sprawie statutu urzędów kontroli skarbowej¹¹. Naczelnym organem kontroli skarbowej jest minister właściwy do spraw finansów publicznych. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej (GIKS) jest organem wyższego stopnia nad dyrektorami urzędów kontroli skarbowej, którzy są organami kontroli skarbowej.

Izby celne (16) i funkcjonujące w ramach struktury izb urzędy celne (46) oraz oddziały celne (160) realizowały w 2011 r. zadania wynikające z ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej¹² oraz ustawy z 19 marca 2004 r. Prawo celne¹³. Administracja celna między innymi nalicza, pobiera i odprowadza do budżetu państwa należności z tytułu ceł oraz podatku akcyzowego, przy czym dochody zrealizowane przez izby celne w 2011 r. stanowiły 61,4% dochodów części 19. Ponadto funkcjonariusze i pracownicy administracji celnej realizują zadania wynikające ze sprawowania szczególnego nadzoru podatkowego nad obrotem towarami akcyzowymi. Struktura administracji celnej oraz zasięg terytorialny

⁶ W części 78 i 79 ewidencjonowane są dochody i wydatki związane z obsługą długu Skarbu Państwa; w części 81 i 83 ujęte są rezerwy budżetu państwa; w części 82 – wydatki na subwencje ogólne dla samorządu terytorialnego; w części 87 – dochody i wydatki budżetu środków europejskich.

⁷ Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 ze zm.

⁸ Dz.Urz. MF Nr 10, poz. 45.

⁹ Dz.U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214 ze zm.

¹⁰ Dz.U. Nr 13, poz. 62. Do dnia 31 stycznia 2011 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie organizacji urzędów kontroli skarbowej (Dz.U. Nr 96, poz. 856 ze zm.).

¹¹ Dz.Urz. MF Nr 1, poz. 2. Do dnia 31 stycznia 2011 r. obowiązywało zarządzenie Nr 42 Ministra Finansów z dnia z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie nadania statutu urzędom kontroli skarbowej (Dz.Urz. MF Nr 17, poz. 96 ze zm.).

¹² Dz.U. Nr 168, poz. 1323 ze zm.

¹³ Dz.U. Nr 68, poz. 622 ze zm.

jednostek określony został rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie utworzenia izb celnych i urzędów celnych oraz określenia ich siedzib¹⁴.

Gospodarka finansowa części 19 prowadzona była na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁵, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych¹⁶, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁸ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Dochody części 19 stanowiły 1,24% dochodów budżetu państwa w roku 2011, a zrealizowane wydatki 2,0% wydatków w budżecie państwa i 0,06% wydatków w budżecie środków europejskich.

Wszystkie dochody części 19 zostały przeanalizowane pod kątem realizacji planu, a szczegółowym badaniem objęto dochody centrali Ministerstwa Finansów oraz kontrolowanych urzędów i izb skarbowych.

Badaniem objęto 19 dysponentów drugiego i trzeciego stopnia, których wydatki wyniosły 437.977,6 tys. zł (w tym w budżecie państwa 433.602,0 tys. zł i w budżecie środków europejskich 4.375,6 tys. zł) i stanowiły 7,2% wydatków ogółem w części 19.

¹⁴ Dz.U. Nr 180, poz. 1404.

¹⁵ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

¹⁶ Dz.U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.

¹⁷ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁸ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 19 Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2011 dochody w części 19 zostały zrealizowane w 45,3%. Niskie wykonanie planu dochodów wynikało z niezrealizowania kwoty 4.909,5 mln zł z tytułu wpłat z funduszy własnych Banku Gospodarstwa Krajowego, gdyż w 2011 r. nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia wtórnej oferty publicznej 10,25% akcji PKO BP SA, będących w posiadaniu BGK

Dochody części 19, były rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W centrali Ministerstwa Finansów podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa.

Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 6.013,1 mln zł (96,7% planu wydatków). Stwierdzone w toku kontroli NIK uchybienia i nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację budżetu. Dotyczyły zawyżenia przy szacowaniu wartości zamówienia na przeprowadzenie szkolenia dla Służby Celnej kosztów zakwaterowania i wyżywienia, dokonywania płatności ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do terminu wynikającego z faktury lub umowy.

W ocenie NIK, brak bieżącej informacji o rodzajach wydatków dokonanych z rachunków pomocniczych urzędów skarbowych i izb celnych, uniemożliwił dysponentowi głównemu monitorowanie czy środki wydatkowane były zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, tj. na sfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych związanych z uzyskiwaniem dochodów z działalności egzekucyjnej.

Ponadto NIK zwraca uwagę na niewykonanie zaplanowanych zadań finansowanych z budżetu środków europejskich, co spowodowało niskie wykorzystanie środków. Wydatki budżetu środków europejskich wykonane zostały w kwocie 34.121,9 tys. zł, tj. 41,4% planu po zmianach (82.377,0 tys. zł). Po kontroli wykonania za rok 2010 budżetu państwa NIK wnioskuje między innymi o monitorowanie stopnia wykorzystania przez resort finansów środków na realizację projektów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej. Ministerstwo

Finansów wprowadziło zmiany w zarządzeniu Nr 41/BDG/2009¹⁹ mające na celu uzyskiwanie pełnej informacji odnośnie realizacji projektów zarówno w Ministerstwie Finansów, jak i w podległych jednostkach resortu. Pomimo wprowadzenia monitorowania projektów, nie nastąpiła poprawa w wykorzystaniu środków z budżetu UE.

Z 19 objętych kontrolą jednostek oceniono pozytywnie Ministerstwo Finansów i Izby Skarbowe w Bydgoszczy, Kielcach, Krakowie oraz siedem urzędów skarbowych²⁰, a pozytywnie z zastrzeżeniami Izby Skarbowe w Łodzi, Olsztynie, Opolu i Zielonej Górze, I Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie, II Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście, II Urząd Skarbowy w Zielonej Górze oraz Urząd Skarbowy Łódź-Polesie.

Stwierdzone w urzędach i izbach skarbowych nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieterminowego złożenia deklaracji i zapłaty podatku od nieruchomości (Urząd Skarbowy Łódź-Polesie – 33 dniowe opóźnienie. Urząd Skarbowy w Iławie – 16 dni, Izba Skarbowa w Łodzi – 1 dzień) oraz przekroczenia terminu składania korekt deklaracji (Izba Skarbowa w Łodzi – ponad 3 miesięczne opóźnienie, Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze – 13 dni),
- ujmowania mandatów karnych kredytowanych w rejestrach zbiorczych raz w miesiącu, co uniemożliwiało prowadzenie bieżącej egzekucji należności z tego tytułu. Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy wystawiał tytuły wykonawcze ze zwłoką wynoszącą od 61 do 103 dni,
- opieszałości w egzekwowaniu zaległych należności Skarbu Państwa; sześciu dłużnikom posiadającym zaległości na 30 września 2011 r. upomnienia wysłano w terminie od 3 do 6 miesięcy od daty ich powstania, a kolejne czynności podejmowano od 2 do 8 miesięcy po tym terminie (Izba Skarbowa w Krakowie),
- udzielenia zamówienia Poczcie Polskiej na świadczenie usług pocztowych w 2010 i 2011 r. z pominięciem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, co stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 17 ust. 1b pkt 1) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście).

¹⁹ Zarządzenia Nr 41/BDG/2009 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie monitorowania projektów i programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej lub innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych

²⁰ I US w Bydgoszczy, US w Siedlcach, Miński Mazowieckim, Starachowicach, Krakowie – Nowej Hucie, Iławie i Nysie.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sprawozdania budżetowe za rok 2011 sporządzone przez dysponenta głównego i centralę Ministerstwa Finansów.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli łączne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków UE i innych (Rb-28-Programy),
- z wykonania planu wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 programy WPR)

oraz sprawozdania finansowe:

- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),

i sprawozdanie budżetu środków europejskich,

- z wykonania wydatków (Rb-28 UE)

przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2011 r.

Skontrolowane sprawozdania sporządzone były w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹ oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²².

NIK opiniuje pozytywnie sprawozdania jednostkowe dysponenta III stopnia – centrali Ministerstwa Finansów za rok 2011. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, a dane wykazane w sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28), o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z), z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków UE i innych (Rb-28-Programy), z wykonania planu wydatków na realizację Wspólnej

²¹ Dz.U. Nr 20, poz. 103.

²² Dz.U. Nr 43, poz. 247.

Polityki Rolnej (Rb-28 programu WPR) oraz sprawozdanie budżetu środków europejskich z wykonania wydatków (Rb-28 UE) były zgodne z ewidencją księgową.

Sprawozdania dysponenta trzeciego stopnia centrali Ministerstwa Finansów przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań.

W ramach kontroli NIK „Wykonanie planów finansowych przez wybrane izby i urzędy skarbowe” zbadano sprawozdania bieżące (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-N, Rb-Z,) sporządzone przez siedem izb i 11 urzędów skarbowych za dziewięć miesięcy 2011 r. Pozytywnie zaopiniowano wszystkie sprawozdania sporządzone przez sześć izb oraz osiem urzędów. Zastrzeżenia NIK dotyczyły niektórych sprawozdań sporządzonych przez:

- Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta, w którym w sprawozdaniu Rb-27 i Rb-N zawyżono zaległości oraz należności wymagalne z tytułu mandatów karnych o 37,0 tys. zł;
- Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście w sprawozdaniu Rb-27 i Rb-N zawyżono należności z tytułu dochodów budżetowych oraz należności wymagalne o 2,7 tys. zł, gdyż nie odpisano należności z tytułu mandatów, które uległy przedawnieniu;
- Izbę Skarbową w Opolu w sprawozdaniu Rb-28 nie wykazano zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 5,3 tys. zł;
- Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie w sprawozdania Rb-28 ujęto niewłaściwe kwoty w poszczególnych paragrafach klasyfikacji wydatków, ponieważ przyjęto błędny sposób rozliczania miesięcznych zaliczek z tytułu opłaty eksploatacyjnej (7,2 tys. Euro miesięcznie);
- Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście w sprawozdaniu Rb-27 za trzy kwartały 2011 r. wykazał dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, co zgodnie z art. 18 ust 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Uwagi końcowe i wnioski

Stwierdzone nieprawidłowości wskazują na potrzebę zwiększenia nadzoru nad realizacją zadań finansowanych z budżetu środków europejskich, w tym przeprowadzanie postępowań o zamówienia publiczne w terminach umożliwiających realizację i sfinansowanie zaplanowanych na dany rok zadań. Ponadto występujące przypadki dokonywania płatności ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do terminu wynikającego z faktury lub umowy, wskazują na konieczność ich wyeliminowania. NIK zwraca uwagę, że gospodarowanie środkami budżetowymi, szczególnie w warunkach deficytu budżetowego wymaga, aby

zobowiązania były regulowane bez nieuzasadnionego wyprzedzenia. Już na etapie opracowywania harmonogramu wydatków na 2011 r., Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów informowała Dyrektora Generalnego, że „miesięczne oraz dodatkowe zapotrzebowania na środki budżetowe, zgłaszane przez dysponentów głównych, powinny uwzględniać faktyczne terminy płatności”.

Ponadto w wystąpieniach skierowanych do dyrektorów izb skarbowych NIK wskazała na konieczność wzmocnienia nadzoru nad działalnością podległych urzędów skarbowych w zakresie egzekucji zaległości.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia centrali Ministerstwa Finansów w odniesieniu do rocznych i bieżących sprawozdań budżetowych, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości, w tym księgowości komputerowej, kontroli wewnętrznej oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej została oceniona pozytywnie w czterech skontrolowanych izbach oraz dziewięciu urzędach skarbowych, pozytywnie z zastrzeżeniami w trzech izbach skarbowych (w Łodzi, Olsztynie i Opolu) oraz Drugim Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze, a negatywnie w Urzędzie Skarbowym Łódź-Polesie. Poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych zaopiniowano pozytywnie w czterech izbach oraz siedmiu urzędach skarbowych, pozytywnie z zastrzeżeniami w Izbie Skarbowej w Opolu, zaś negatywnie w Izbie Skarbowej w Łodzi i w Olsztynie oraz w czterech Urzędach Skarbowych (Drugi US Warszawa-Śródmieście, US Łódź-Polesie, US w Iławie, Drugi US w Zielonej Górze).

Oceny powyższe zostały sformułowane na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania 2.839 dowodów księgowych dotyczących wydatków o łącznej kwocie 69.526,6 tys. zł wybranych metodą monetarną²³ (w tym 189 dowodów na kwotę 29.692,8 tys. zł w centrali Ministerstwa Finansów) oraz 703 dowodów o łącznej kwocie 109.245,1 tys. zł, dobranych w oparciu o metody niestatystyczne²⁴, w tym 20 dowodów na kwotę 83,2 tys. zł w centrali Ministerstwa Finansów.

Operacje gospodarcze potwierdzone tymi dowodami zostały zbadane pod względem poprawności formalnej zapisów i prawidłowości ujęcia w ewidencji księgowej, a także pod względem legalności, gospodarności i celowości.

Stwierdzono błędy formalne w dowodach i zapisach księgowych potwierdzających dokonane operacje gospodarcze na łączną kwotę 2.542,1 tys. zł oraz błędy wpływające na sprawozdawczość bieżącą na łączną kwotę 205,0 tys. zł. Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli wynikały głównie z nieskuteczności systemu kontroli zarządczej, błędnych

²³ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

²⁴ Największe kwotowo pozycje dochodów i wydatków oraz zapisów księgowych wybranych celowo przy badaniu wykonania dochodów i wydatków lub na podstawie wyników przeglądu analitycznego.

uregulowań wewnętrznych w zakresie terminów przekazywania dokumentów do komórki księgowej oraz błędów pracowników księgowości. Polegały one na:

- kwalifikowaniu zdarzeń gospodarczych do niewłaściwych okresów sprawozdawczych, tj. niezgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości (IS w Opolu, Drugi US w Zielonej Górze, US Łódź-Polesie) lub do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej (Drugi US w Zielonej Górze);
- ewidencjonowaniu dokumentów z inną datą operacji gospodarczej lub datą dowodu niż wynikała z treści odpowiednich dowodów księgowych, tj. z naruszeniem art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości (IS w Łodzi i Olsztynie, US Łódź-Polesie, US w Ławie, Drugi US w Zielonej Górze);
- niewskazaniu kont księgowych lub braku podpisu osoby odpowiedzialnej za dekretację, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości (Drugie Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście).

W przypadku 104 dowodów wylosowanych w centrali Ministerstwa Finansów (55,3% dowodów) na łączną kwotę 15.484,6 tys. zł, płatność nastąpiła od 6 do 29 dni przed terminem zapłaty wynikającym z faktury lub umowy, w tym w 57 przypadkach (30,3% wylosowanych dowodów) na kwotę 10.392,2 tys. zł płatność nastąpiła co najmniej 15 dni przed terminem. NIK zwraca uwagę, że gospodarowanie środkami budżetowymi, szczególnie w warunkach deficytu budżetowego wymaga, aby zobowiązania były regulowane bez nieuzasadnionego wyprzedzenia.

Budżet państwa

Dochody

NIK ocenia pozytywnie rzetelność planowania oraz realizację dochodów w części 19. Dochody były ustalane i pobierane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, rzetelnie ewidencjonowane oraz przekazywane na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa w terminach wynikających z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa²⁵. Ocena ta została sformułowana na podstawie szczegółowego badania 56,3% (7.330,4 tys. zł) zrealizowanych w centrali Ministerstwa Finansów dochodów.

W 2011 r. dochody wyniosły 3.446.183,4 tys. zł i w porównaniu do planu były niższe o 4.168.853,6 tys. zł, tj. o 54,7%. Natomiast w stosunku do wykonania 2010 r. były wyższe o

²⁵ Dz.U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

45,6%, tj. o 1.080.029,2 tys. zł. Wykonanie planu dochodów uzależnione było od pozyskania kwoty 4.909.500 tys. zł z tytułu wpłat z funduszy własnych Banku Gospodarstwa Krajowego (dział 756, rozdział 75619 § 097). W 2011 r. nie przeprowadzono wtórnej oferty publicznej akcji PKO BP S.A., obejmującej sprzedaż 10,25% akcji, będących w posiadaniu BGK. Analogiczna sytuacja miała miejsce w 2010 roku, kiedy to dochody z tytułu sprzedaży przez BGK pakietu akcji PKO BP S.A. (w kwocie 2.300 mln zł) zostały zaplanowane w części 77 budżetu państwa. Z wyjaśnień Ministerstwa Finansów wynika, że realizacja tych dochodów nie była konieczna, gdyż budżet państwa osiągnął niższy niż zakładano na 2011 r. poziom deficytu.

Na wzrost dochodów w stosunku do wykonania w roku 2010 wpływ miała przede wszystkim likwidacja w 2010 r. rachunków dochodów własnych funkcjonujących w urzędach skarbowych i izbach celnych²⁶. Zrealizowane z tego tytułu dochody wyniosły 426.926,4 tys. zł i stanowiły 12,4% wykonanych dochodów w części 19.

W 2011 r. największe dochody osiągnięto z ceł²⁷ (55,8%), odsetek od lokat terminowych i środków zgromadzonych na rachunkach bankowych (20,0%) oraz z grzywien, mandatów i kar pieniężnych (4,2%). Dochody z ceł zrealizowane zostały w kwocie 1.923.842,4 tys. zł, były wyższe od kwoty planowanej o 5,1% i wykonania w 2010 r. o 15,6%. Przekroczenie planu dochodów z ceł uzyskano dzięki wyższemu importowi spoza obszarów krajów UE o 16,6%, a także wyższemu o 9,9% niż przyjęto do kalkulacji, kursowi rynkowemu euro.

W planie dochodów części 19 nie ujęto, analogicznie jak w roku 2010 r., odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych prowadzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego, tj. rachunku do obsługi płatności oraz rachunku dochodów budżetu środków europejskich. Dochody z tego tytułu wyniosły 96.583,8 tys. zł i były wyższe o 97,2% od wykonanych w 2010 r. (48.971,1 tys. zł). Ministerstwo Finansów, w złożonych wyjaśnieniach podało, że nie planowało wpływów z odsetek gromadzonych na rachunkach bankowych w BGK z tytułu obsługi finansowej budżetu środków europejskich, gdyż nie miało możliwości precyzyjnego oszacowania środków jakie będą na nich zgromadzone w latach 2010–2011. NIK zauważa, że o ile rok 2010 był pierwszym rokiem wdrażania nowego schematu przepływu środków za pośrednictwem BGK, co faktycznie uniemożliwiło dokonanie

²⁶ Zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.).

²⁷ Dochody z ceł nie są pomniejszane o część stanowiącą środki własne UE z tytułu udziału w opłatach celnych. Należne UE środki przekazywane są z wydatków budżetu państwa w formie wpłaty na sfinansowanie polskiej składki wpłacanej do budżetu Unii Europejskiej.

odpowiednich szacunków dochodów z tytułu odsetek, to przy planowaniu budżetu na rok 2011 i następny dysponowano już większą bazą danych.

Realizacja dochodów z pozostałych odsetek (§ 092) w kwocie 689.769,2 tys. zł była prawie trzykrotnie wyższa od planowanej (193.518 tys. zł). Główne źródło dochodów z odsetek stanowiły odsetki od lokat terminowych w NBP i BGK, odpowiednio w kwocie 99.482,8 tys. zł i 430.855,7 tys. zł. Średni stan lokat złotych w 2011 r. wyniósł ogółem 12.758 mln zł, w tym w BGK 10.351 mln zł, a w NBP 2.407 mln zł. Natomiast średnie oprocentowanie lokat wyniosło odpowiednio 4,2% w NBP i 3,83% w BGK dla lokat zabezpieczonych i 3,75% dla niezabezpieczonych.

W centrali Ministerstwa Finansów zrealizowano dochody w kwocie 13.010,0 tys. zł, tj. o 47,0% wyższej niż planowano. W porównaniu do 2010 r. dochody te były niższe o 10.455,7 tys. zł, tj. o 44,6%, co wynikało z przekazania na dochody niższych wpływów z tytułu realizacji umów []²⁸. W 2011 roku na rachunek dochodów budżetu państwa z tego tytułu przekazano 6.295,0 tys. zł.

Na 31 grudnia 2011 r. należności pozostałe do zapłaty wyniosły 1.560.103,7 tys. zł, w tym w centrali Ministerstwa Finansów – 488,1 tys. zł. W porównaniu do 2010 r. należności wzrosły o 10,6%. Zaległości na koniec 2011 r. wyniosły 1.454.099,2 tys. zł²⁹ i były wyższe o 12,3%. Najwyższe kwoty zaległości dotyczyły dochodów z ceł (489.115,7 tys. zł) oraz odsetek z ceł (481.722,9 tys. zł).

W 2011 r. nastąpił wzrost o 132.388,3 tys. zł, tj. o 66,1% zaległości z tytułu wpływów z różnych dochodów (§ 097) w porównaniu do roku 2010. Z wyjaśnienia uzyskanego z izb i urzędów skarbowych wynika, że wzrost ten spowodowany został przez zwiększenie kwot przypisanych na mocy wyroków sądowych orzekających przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa. Ponadto przyczynami wzrostu zaległości były trudności w egzekwowaniu należności od dłużników będących osobami zagranicznymi lub przebywającymi w zakładach karnych, czy nieświadczącymi pracy oraz brak majątku dłużnika, zwiększone liczby spraw i prowadzone postępowania odwoławcze od wydanych decyzji przez organ I instancji.

Największy udział w zaległościach (66,4%) miały zaległości z tytułu ceł, które wraz z odsetkami wyniosły 970.838,5 tys. zł. Zaległości te w porównaniu do 2010 r. wzrosły o 2%, tj. o 19.113,4 tys. zł. Zaznaczyć należy, że zaległości z cła zmniejszyły się o 12.320,7 tys. zł,

²⁸ Realizacja wniosku NIK po kontroli wykonania budżetu państwa za rok 2008. Wyłączenia dokonano w związku z tajemnicą przedsiębiorstwa na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) oraz art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503 ze zm.)

²⁹ Zaległości netto centrali Ministerstwa Finansów na koniec 2011 r. wyniosły 285,6 tys. zł (w 2010 r. – 135,9 tys. zł).

a zaległości z tytułu odsetek od cła wzrosły o 31.434,1 tys. zł. Na zaległości z ceł składały się przede wszystkim zaległości z lat ubiegłych (482.633,5 tys. zł), które stanowiły 98,7% ogółu zaległości z tego tytułu. W 2011 r. z tytułu przedawnień odpisano zaległości z ceł na kwotę 39.664,1 tys. zł, w tym należność główna 19.809,1 tys. zł. W 2011 roku w porównaniu do roku 2010 nastąpiła poprawa wskaźnika efektywności egzekucji z ceł, mierzonego relacją kwoty zaległości objętej tytułami egzekucyjnymi do kwoty wyegzekwowanych zaległości, który wyniósł 2,95% i zwiększył się o 1,64 punktu procentowego. W badanym okresie wzrósł także o 2,78 punktu procentowego wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych, mierzony relacją tytułów wykonawczych do załatwienia do tytułów wykonawczych załatwionych.

Biorąc pod uwagę, zwiększający się poziom zaległości podatkowych oraz skuteczne zabezpieczenie i egzekucję należności Skarbu Państwa, Szef Służby Celnej w lipcu 2011 r. wystąpił z propozycją podjęcia prac legislacyjnych, które pozwoliłyby dyrektorom izb celnych jako organom egzekucyjnym na dokonywanie wpisów dłużników do rejestrów prowadzonych przez biura informacji gospodarczych. Przyspieszyłoby to egzekwowanie zaległości, a w konsekwencji wzrost efektywności egzekucji należności Skarbu Państwa.

Izby celne nie rozkładały na raty należności celnych, natomiast odroczyły płatności z cła na kwotę 64.942 tys. zł, w tym IC we Wrocławiu – 50.090,0 tys. zł, IC w Krakowie – 7.357 tys. zł, IC w Poznaniu – 6.039,0 tys. zł i IC w Katowicach – 1.456 tys. zł. Sześciu podatnikom dokonano w 2011 r. umorzenia zaległości z cła na kwotę 478,8 tys. zł (z tego na wniosek podatnika – 476,6 tys. zł i z urzędu – 2,2 tys. zł).

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawione zostały w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do informacji.

Wydatki

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność planowania wydatków oraz legalność, celowość, rzetelność i gospodarność objętych kontrolą wydatków w części 19 budżetu państwa. Wydatki budżetu państwa były wykonane zgodnie z przyjętym planem finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych zmian i blokad.

Plan wydatków został w trakcie roku zwiększony z rezerw celowych o kwotę 423.233,4 tys. zł, tj. o 7,3%. Dysponent części, na podstawie art. 171 ustawy o finansach publicznych, wydał 50 decyzji o przeniesieniu wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 294.006,1 tys. zł.

Sprawdzeniem objęto 4,7% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 19, tj. kwotę 284.249,2 tys. zł.

W 2011 roku na rachunek dysponenta części 19 przekazana została kwota 6.013.301,4 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe w wysokości 172,9 tys. zł, zostały przekazane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w § 16 ust. 7 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa. Zasilanie rachunków bankowych dysponentów niższego stopnia przebiegało według ustalonego harmonogramu i zapewniało bieżące finansowanie zadań. Jednostki podległe otrzymywały zgodnie z zapotrzebowaniem środki budżetowe do wykorzystania w danym dniu, a niewykorzystane środki, ponad ustalony limit 5 tys. zł, były automatycznie przekazywane na koniec dnia na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

Dysponent części 19, na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, dokonał w swoim budżecie trzech blokad planowanych wydatków w kwocie 118.888,1 tys. zł. Blokady te wynikały z niepełnego wykorzystania wydatków na dotacje i subwencje dla partii politycznych (102.580,8 tys. zł), dopłaty do oprocentowania kredytów eksportowych – DOKE (5.000,0 tys. zł), realizację programu rządowego „Wspieranie polskiego eksportu poprzez udzielanie przez BGK kredytów dla zagranicznych nabywców polskich towarów i usług lub ich banków z ochroną ubezpieczeniową KUKA S.A.” (4.700,0 tys. zł), a także z niewykorzystania środków na finansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z budżetu UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi (6.607,3 tys. zł).

Zrealizowane wydatki wyniosły 6.013.128,5 tys. zł, tj. 96,7% planu po zmianach. Wydatki zostały wykonane w siedmiu działach, z tego 5.612.021,0 tys. zł, tj. 98,5% w dziale 750 – Administracja publiczna. W strukturze wydatków dominowały wydatki bieżące jednostek budżetowych (5.535.010,5 tys. zł), które stanowiły 92,0% wydatków w części. Wydatki majątkowe stanowiły 4,4%, dotacje i subwencje – 1,5%, współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 1,5%, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,6%.

Dane dotyczące wydatków budżetowych zaprezentowano w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do informacji.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych przeznaczone zostały głównie na wynagrodzenia i pochodne – 4.579.731,9 tys. zł oraz zakup materiałów i usług – 686.958,6 tys. zł³⁰. Objęte badaniem wydatki bieżące jednostek budżetowych realizowane przez centralę Ministerstwa Finansów na kwotę 26.481,8 tys. zł zostały wykonane zgodnie z

³⁰ §§ 421-430, 434-440, 474, 475.

przeznaczeniem, w sposób celowy, w granicach kwot ujętych w planie po zmianach, na podstawie zawartych umów, były uzasadnione, a płatności wynikające z faktur zostały uregulowane terminowo.

NIK nie wnosi uwag do realizacji opłat abonamentowych za używane odbiorniki radiowe i telewizyjne. W 2011 r. z tytułu opłat abonamentowych centrala MF wydatkowała 52,5 tys. zł za użytkowane radioodbiorniki od 581 do 611 sztuk w poszczególnych miesiącach oraz za 99 telewizorów. W ewidencji majątkowej Ministerstwa Finansów na dzień 5 grudnia 2011 r. znajdowało się 698 szt. radioodbiorników, z tego 111 sztuk nie spełniało ustawowego kryterium do wnoszenia opłat abonamentowych (nowe odbiorniki, w fabrycznie zamkniętych opakowaniach oraz odbiorniki uszkodzone przechowywane w pomieszczeniu magazynowym).

[]³¹

Ministerstwo Finansów w 2011 r. udzieliło 89 zamówień publicznych na łączną kwotę 303.185,4 tys. zł, z tego 45 o wartości powyżej progu 14 tys. euro na kwotę 7.858 tys. zł oraz 44 na kwotę 295.327,4 tys. zł o wartości równej lub przekraczającej kwoty określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r.³² Zamówienia zostały udzielone w trybie przetargu nieograniczonego (64 postępowania na łączną kwotę 115.269,9 tys. zł netto), z wolnej ręki (20 zakupów na łączną kwotę 186.518,5 tys. zł netto, w tym 3 zamówienia na kwotę 123.205 tys. zł dotyczące utrzymania wykorzystywanego oprogramowania oraz 1 zamówienie o wartości 4.850 tys. zł na dostarczenie energii cieplnej do budynku Ministerstwa Finansów), licytacji elektronicznej (4 postępowania na łączną kwotę 717,5 tys. zł netto), dialogu konkurencyjnego (1 postępowanie na kwotę 679,6 tys. zł netto). W zbadanych przez NIK postępowaniach spełnione zostały konieczne warunki formalne przewidziane prawem zamówień publicznych, do udzielenia zamówienia.

Zatrudnienie i wynagrodzenie

Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 3.970.435,7 tys. zł³³, tj. 99,3% planu i zostały poniesione w granicach kwot ujętych w planie na 2011 r. W centrali Ministerstwa Finansów

³¹ Zastosowanie innego trybu mogłoby skutkować uniemożliwieniem terminowej realizacji zadań.

³² Wydanym na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, w którym określono progi stanowiące równowartość kwoty 125.000 euro lub 193.000 euro dla dostaw i usług – w zależności od statutu zamawiającego – oraz 4.845.0000 euro dla robót budowlanych, bez względu na wybrany tryb udzielenia zamówienia.

Wyłączenia dokonano w związku z tajemnicą przedsiębiorstwa na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) oraz art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503 ze zm.)

³³ Według sprawozdania Rb-70 – łącznie BSK i BSE.

wydatkowano na wynagrodzenia 203.446,2 tys. zł, tj. 92,0% planu. Wydatki na wynagrodzenia były odpowiednio wyższe o 5,2% i o 1,3% od wykonanych w 2010 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w części 19 wyniosło 4.984,6 zł i w porównaniu do 2010 r. było wyższe o 260,6 zł, tj. o 5,5%, natomiast w centrali Ministerstwa Finansów - 7.342,5 zł i było o 247,8 zł wyższe od wynagrodzenia w 2010 r., tj. o 3,5%. Na wzrost wynagrodzeń wpływ miało przyznanie dodatków dla nowo mianowanych urzędników służby cywilnej, kolejnych stopni służbowych dla urzędników służby cywilnej oraz dodatków kontrolerskich dla pracowników Departamentu Administracji Podatkowej, wypłata nagród jubileuszowych, jak również wypłata wynagrodzeń prowizyjnych z rezerwy celowej w rozdziale 75014 oraz wdrożenie motywacyjnego systemu uposażeń i wynagrodzeń w Służbie Celnej, poprzez podwyższenie wskaźnika wielokrotności kwoty bazowej o 0,05 (tj. z 2,67 do 2,72), a także dodatki zadaniowe w ramach programu pn. „Przygotowanie, obsługa i sprawowanie Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.”

Przeciętne zatrudnienie w 2011 r. w części 19 wyniosło 66.378 osób³⁴, w tym w centrali Ministerstwa Finansów 2.309 osób i było niższe odpowiednio o 207 i o 51 osób w stosunku do zatrudnienia w 2010 r. Zatrudnienie na koniec 2011 r. w części 19 wyniosło 65.708 osób, w tym w centrali Ministerstwa Finansów 2.200 osób i było niższe odpowiednio o 1.119 osób (o 1,7%) oraz o 208 osób (o 8,6%) od zatrudnienia na koniec 2010 r. NIK nie wnosi uwag w zakresie zatrudnienia.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych jednostkach Ministerstwa Finansów przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70					
			2010		2011		5:3	5:4
			Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie			
			w przeliczeniu na pełnozatrudnionych					%
1	2		3	4	5	6	7	
	Część 19	Ogółem, w tym:	66.585	68.567	66.378	99,7	96,8	
1	Rozdział 75001	Centrala MF	2.360	2.719	2.309	97,8	84,9	
2	Rozdział 75008	Izby skarbowe	3.833	4.179	3.806	99,3	91,1	
3	Rozdział 75009	Urzędy skarbowe	39.455	39.908	39.412	99,9	98,8	
4	Rozdział 75010	Urzędy kontroli skarbowej	5.365	5.774	5.367	100,0	93,0	
5	Rozdział 75013	Izby i urzędy celne	15.344	15.728	15.250	99,4	97,0	
6	Rozdział 75095*)	Centrum Przetwarzania Danych MF	3	101	95	x	94,1	
7.		Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów	-	158	139	x	88,0	

*) Dane nieporównywalne z rokiem 2010. Według sprawozdania Rb-70 za rok 2010 - przeciętne zatrudnienie w rozdziale 75095 wyniosło 3 osoby, z tego w CPD MF – 2,69 etatu (w tabeli zaokrąglono do 3), a w CEZ

³⁴ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

MF 0,17 etatu. Ponadto według sprawozdania Rb-70 za rok 2010 – przeciętne zatrudnienie w rozdziale 75097 – Gospodarstwa pomocnicze wyniosło 110 osób, a w rozdziale 80142 – Ośrodki szkolenia, dokształcania i doskonalenia kadr – 115 osób. W 2011 roku zatrudnienie w CPD MF i CEZ RF ujęte zostało w rozdziale 75095.

Z ustaleń kontroli wynika, że osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r., wypłacano wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r.

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Wydatki majątkowe³⁵ wyniosły 286.880,1 tys. zł, tj. 90,5% planu po zmianach. Były o 1,1% niższe od wykonania w 2010 r. Badaniem objęto wydatki w kwocie 3.225,8 tys. zł, tj. 35,7% wydatków majątkowych centrali Ministerstwa Finansów. Zostały one zrealizowane zgodnie z przeznaczeniem w granicach kwot ujętych w planie po zmianach, na podstawie zawartych umów, a płatności były terminowo uregulowane. Ponadto na podstawie analizy zapisów w „Kartach zadania inwestycyjnego” stwierdzono, że spośród 101 realizowanych inwestycji zakończono 22 inwestycje, uzyskując przyrost powierzchni o 27.373 m kwadratowych, wykonano przebudowę obiektów o powierzchni 13.787 m kwadratowych oraz zakończono 54 zadania polegające na dostosowaniu budynków do przepisów przeciwpożarowych, wykonanie przyłączy kanalizacyjnych wodociągowych, teledacyjnych, energetycznych, centralnego ogrzewania, wykonanie dokumentacji technicznych, opracowanie ekspertyz technicznych. NIK nie wnosi uwag do realizacji planu zadań w zakresie budownictwa inwestycyjnego.

Po kontroli wykonania w 2010 r. budżetu państwa w części 19 przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów, NIK wniosła o „*Dokonywanie przeglądu posiadanych nieruchomości i rozpoczętych inwestycji budowlanych w celu racjonalnego planowania wydatków na ten cel.*” Wniosek był na bieżąco realizowany. W oparciu o informacje zgromadzone w bazie danych (w module „Nieruchomości”) Wydział Inwestycji Resortu działający w ramach Departamentu Finansów Resortu dokonywał przeglądu posiadanych nieruchomości oraz rozpoczętych inwestycji budowlanych pod kątem racjonalności wydatkowania środków finansowych. W budżecie 2011 r. zabezpieczono wydatki na realizację zadań inwestycyjnych na obiektach, które były w złym stanie technicznym i znajdowały się w trwałym zarządzie jednostek, ponoszone były wysokie koszty najmu obiektów lub wymagały dostosowania standardu obiektów budowlanych do nakazów lub zaleceń właściwych rzeczowo organów władzy publicznej. W Ministerstwie Finansów na bieżąco, w trakcie roku budżetowego, prowadzony

³⁵ Łącznie ze współfinansowaniem projektów z udziałem środków UE.

jest przegląd realizowanych zadań inwestycyjnych, co daje podstawę do weryfikacji zgłaszanych przez jednostki wniosków dotyczących inwestycji, awarii i koniecznych remontów. Opracowano również, we wrześniu 2011 r., „Raport o stanie techniczno-lokalowym nieruchomości oraz o środkach transportu jednostek organizacyjnych resortu finansów”. W raporcie tym zawarto między innymi informację o wielkości powierzchni przypadającej na jednego pracownika, ocenę stanu technicznego oraz kosztów najmu. Raport wykorzystywany był przy szacowaniu kwot, które są niezbędne do zapewnienia bezpiecznych warunków pracy oraz dla ustalenia celowego, oszczędnego i efektywnego poziomu angażowania środków finansowych na realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych.

Dotacje i subwencje

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki w grupie dotacje i subwencje w wysokości 193.876,1 tys. zł zostały wykonane w kwocie 90.500,2 tys. zł, tj. w 46,7% planu po zmianach. Niewykorzystane środki w kwocie 102.580,8 tys. zł zostały zablokowane przez Ministra Finansów.

Wydatki na dotacje przedmiotowe wyniosły 20.245,0 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach. Z kwoty tej 20.204,9 tys. zł przekazano na dopłaty do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych³⁶ oraz 40,1 tys. zł na rekompensaty za dwie przedpłaty wypłacone przez PKO BP zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r.³⁷ o zasadach realizacji przedpłat na samochody osobowe.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2011 r. wydatki na dotacje podmiotowe przeznaczone dla partii politycznych i komitetów wyborczych w kwocie 101.400,0 tys. zł zostały zwiększone w trakcie roku do 101.454,0 tys. zł. Dotacje wyniosły 158,4 tys. zł, tj. 0,2% planu po zmianach. Zaplanowana kwota wydatków uwzględniała wydatki, które w wypadku skrócenia kadencji Sejmu i przeprowadzenia wyborów parlamentarnych wiosną 2011 r. mogły być poniesione w tym samym roku. Wybory zostały przeprowadzone w zwykłym trybie³⁸ 9 października 2011 r. Minister Finansów nie przekazał dotacji podmiotowej uprawnionym podmiotom (za uzyskane mandaty posła i senatora w wyborach przeprowadzonych 9 października 2011 r.), ponieważ nie otrzymał informacji PKW,

³⁶ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych, Dz.U. Nr 254, poz. 1705.

³⁷ Dz.U. Nr 156, poz. 776 ze zm.

³⁸ Zgodnie z art. 98 ust. 2 Konstytucji.

określonej w art. 150 § 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy³⁹, a jej brak oznacza, że wypłata dotacji była niemożliwa.

Na wydatki z tytułu subwencji dla partii politycznych w 2011 r. wydatkowano 70.096,8 tys. zł, tj. 98,2% planu (71.382,0 tys. zł). Niższe wykonanie wynikało z uwzględnienia w planie kwoty subwencji dla Socjaldemokracji Polskiej, która nie została wypłacona z uwagi na utratę przez tą partię prawa do subwencji. Subwencje zostały wypłacone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie wypłacania z budżetu państwa subwencji przysługującej partiom politycznym. NIK nie wnosi uwag do planowania oraz terminowości przekazywania dotacji i subwencji.

Zobowiązania w części 19 budżetu państwa na koniec 2011 r. wyniosły 371.364,8 tys. zł (w tym wymagalne 1,8 tys. zł) i były wyższe od zobowiązań na koniec 2010 r. o 36.635,0 tys. zł, tj. o 10,9%. Główną pozycję (331.571,2 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2010 wzrosły o 10,2%. Na wzrost zobowiązań wpływ miały nieuregulowane zobowiązania w izbach i urzędach skarbowych z tytułu egzekucji administracyjnej (rozdział 75014 – Egzekucja administracyjna należności pieniężnych).

Wydatki budżetu środków europejskich

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami rzetelność planowania wydatków w ramach budżetu środków europejskich oraz ich realizację. Dane o wydatkach budżetu środków europejskich przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 4 do informacji.

W ustawie budżetowej na rok 2011 zaplanowano dla części 19 wydatki w budżecie środków europejskich w kwocie 82.377 tys. zł. W trakcie roku nie dokonano zmian w planie tych wydatków. Planowane wydatki Budżetu Środków Europejskich nie były zwiększane środkami z rezerw celowych. Dysponent części, na podstawie art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dokonywał przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej na kwotę 13.048,2 tys. zł (19 decyzji). W ramach tych środków sfinansowano wynagrodzenia i pochodne (33,8% wydatków ogółem w Budżecie Środków Europejskich), pozostałe wydatki bieżące (34,5%), wydatki majątkowe (22,3 %), dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich dotyczy

³⁹ Dz.U. Nr 21, poz. 112 ze zm.

środków przekazanych na rzecz Banku Światowego jako refundacja wniosków o płatność w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (9,4%).

Wykonano wydatki w kwocie 34.121,9 tys. zł, które stanowiły 41,4% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Dysponent części dokonał blokady wydatków w kwocie ogółem 34.182,7 tys. zł, w tym w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka – 12.170,7 tys. zł, w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki – 15.327,1 tys. zł i w Szwajcarsko-Polskim Programie Współpracy – 6.684,9 tys. zł.

We wszystkich trzech programach operacyjnych realizowanych z budżetu środków europejskich wykonanie wydatków wyniosło poniżej 55% planu po zmianach, z czego w PO Innowacyjna Gospodarka – 54,2%, w Szwajcarsko-Polskim Programie Współpracy – 32,1%, w PO Kapitał Ludzki – 10,5%. Przyczynami niewykorzystania środków były przedłużające się postępowania przetargowe lub ich unieważnienia, opóźnienia w realizacji umów przez wykonawców i w odbiorze prac. Stwierdzono także, że postępowania przetargowe wszczynane były pod koniec roku, co uniemożliwiało lub zmniejszało szanse na realizację umów. Przykładowo, w ramach projektu „*Infrastruktura e-Uслуг Resortu Finansów*” dwa postępowania przetargowe na wykonanie usług⁴⁰ zostały wszczęte w listopadzie 2011 r. Niskie wykonanie wynikało również z wprowadzonych oszczędności na wynagrodzenia i dodatki zadaniowe osób zaangażowanych w realizację projektów.

Na niskie (odpowiednio 7,2% oraz 17,4% planu) wykorzystanie środków w zakresie realizacji dwóch projektów realizowanych w ramach PO Kapitał Ludzki „*Wdrożenie budżetu zadaniowego u wszystkich dysponentów środków budżetowych w latach 2008–2012*” oraz „*Wsparcie przygotowania i wdrożenia budżetu zadaniowego na poziomie centralnym w latach 2008–2012*”, wpłynęło między innymi niepodjęcie przez Ministerstwo Finansów kluczowych decyzji w zakresie przygotowania i rozwoju systemu informatycznego obsługującego budżet zadaniowy. Niezrealizowanie wydatków wynikało także z unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na szkolenia w dziedzinie budżetowania zadaniowego, zmniejszenia zakładanego stanu zatrudnienia pracowników oraz oszczędności związanych z realizacją projektów. Skutkowało to postawieniem w 2011 r. do dyspozycji Instytucji Pośredniczącej II stopnia w KPRM kwoty 19.100 tys. zł z planowanych wydatków w ramach PO Kapitał Ludzki. Jednocześnie, dokonano zmiany harmonogramu

⁴⁰ Dotyczy postępowań na wykonanie i dostawę materiałów reklamowych w ramach promocji projektu Infrastruktura e-Uслуг Resortu Finansów (ogłoszenie opublikowano w dniu 16.11.2011 r.) i analizę stanu funkcjonowania i utrzymania wsparcia usług IT w resorcie finansów (ogłoszenie opublikowano w dniu 21.11.2011 r.).

realizacji zadania dofinansowanego z tego programu. Zgodnie z przyjętymi założeniami na lata 2008–2015 wdrożenie systemu informatycznego obsługującego budżet zadaniowy przewidziane zostało w 2013 r. NIK zauważa, iż na etapie planowania wydatków na 2011 r. w projektach dotyczących wsparcia przygotowania i wdrożenia budżetu zadaniowego przyjmowano założenia zgodne z wnioskami o dofinansowanie, a zatem również z zawartymi umowami o dofinansowanie (podpisanymi w 2008 r.). Wynikające z tych wniosków kwoty przewidywanych wydatków znacznie odbiegały od bieżących uwarunkowań, co skutkowało przeszacowaniem planowanych wydatków. Świadczy o tym fakt, iż w dwóch projektach dotyczących budżetowania zadaniowego wydatkowano jedynie 7,2% i 17,4% zaplanowanych środków.

Ponadto, na niskie wykonanie wydatków z budżetu środków europejskich i z tytułu współfinansowania krajowego wpływ miały opóźnienia związane z niepodpisaniem do końca 2011 r. aneksów do umów o dofinansowanie w sprawie „Programu e-Podatki”, potwierdzających uzyskanie pełnego finansowania realizacji projektów. Spowodowało to, że nie zostało przeprowadzone postępowanie przetargowe na wybór Generalnego Wykonawcy na budowę, wdrożenie i utrzymanie systemu e-Podatki, a w konsekwencji nie dokonano zakupów inwestycyjnych związanych z tym systemem.

Również w zakresie projektu „Przygotowanie mobilnych grup kontrolnych Służby Celnej do wykonywania zadań szybkiego reagowania i zarządzania kryzysowego” realizowanego w ramach SPPW podpisanie porozumienia z Władzą Wdrażającą Programy Europejskie nastąpiło dopiero w czerwcu 2011 r. (porozumienie poprzedzone było zawarciem umowy o współpracy pomiędzy administracjami celnymi Polski i Szwajcarii oraz zawarciem umowy w sprawie projektu pomiędzy Szwajcarską Agencją ds. Rozwoju a Ministerstwem Rozwoju Regionalnego).

W 2011 roku nie poniesiono żadnych wydatków na realizację planowanych trzech projektów, tj.:

- *Zarządzanie finansami w jednostce samorządu terytorialnego w oparciu o budżet zadaniowy i wieloletnią prognozę finansową*, realizowanego w ramach PO Kapitał Ludzki; na projekt ten w ustawie budżetowej na rok 2011 zaplanowano kwotę 2.655,0 tys. zł, z tego w BSE - 2.257,0 tys. zł i w BP - 398,0 tys. zł; nie rozpoczęto realizacji projektu, w związku z niezgłoszeniem się instytucji zagranicznych do roli partnera ponadnarodowego;
- *Nowa jakość bezpieczeństwa polsko-słowackiego pogranicza dzięki wsparciu Służby Celnej w zwalczaniu transgranicznych zagrożeń* w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007–2013, na realizację którego w planie ujęto kwotę 685,0 tys. zł; ujęcie projektu na liście rezerwowej projektów do finansowania;

- *Progress*, na realizację którego w planie wydatków budżetu państwa ujęto kwotę 175 tys. zł; przyczyną niewydatkowania środków w 2011 r. były trwające od 2010 r. prace nad kształtem reformy dotyczącej zmniejszenia składki emerytalnej przekazywanej z ZUS do OFE; rozwiązania zawarte w nowelizacji ustawy miały istotny wpływ na określenie szczegółów SIWZ na budowę komponentu modelu prognostycznego; w związku z unieważnieniem przetargu Ministerstwo Finansów podjęło decyzję o zaprzestaniu prac nad budową modelu i o zwrocie całości przyznanych środków.

Na finansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z budżetu UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi wydatkowano w badanym okresie łącznie 123.643,2 tys. zł⁴¹, tj. 64,9% planu po zmianach. Z budżetu państwa wydatkowano 89.521,3 tys. zł (82,7% planu), a z budżetu środków europejskich 34.121,9 tys. zł (41,4%). Ministerstwo Finansów, realizując wniosek NIK po kontroli wykonania w 2010 r. budżetu państwa dotyczący monitorowania stopnia wykorzystania środków na realizację poszczególnych projektów, wprowadziło zmiany w zarządzeniu Nr 41/BDG/2009⁴². Zmiany te zapewniały uzyskiwanie pełnej informacji odnośnie realizacji projektów zarówno w Ministerstwie Finansów, jak i w podległych jednostkach resortu. Pomimo wprowadzonego monitorowania projektów, wykorzystanie środków z budżetu środków europejskich było niskie i wyniosło tylko 41,4%.

Na podstawie analizy informacji miesięcznych otrzymywanych przez dysponenta części 19 z BGK oraz badania próby 11 zleceń płatności na łączną kwotę 4.375,6 tys. zł wystawionych przez Biuro Administracyjne Ministerstwa Finansów NIK stwierdziła, że wydatki sfinansowane z rachunku budżetu środków europejskich Ministra Finansów w BGK, po uwzględnieniu dokonanych zwrotów, zostały prawidłowo zakwalifikowane. W ciągu roku wystąpiły przypadki wystawiania zleceń płatności na potrącanie kary umowne, niestanowiące wydatków kwalifikowanych i przekazywania tych środków na rachunek dochodów budżetowych. Ostatecznie, przed końcem roku 2011, potrącone kary umowne w kwotach 9,2 tys. zł⁴³ oraz 138,6 tys. zł⁴⁴ zostały przez Ministerstwo Finansów zwrócone. W ten sposób skorygowano działania wskazane przez NIK jako nieprawidłowe po kontroli wykonania w

⁴¹ Z tego centrala Ministerstwa Finansów zrealizowała wydatki w kwocie 53.072,4 tys. zł, tj. 61,2% planu po zmianach.

⁴² Zarządzenia Nr 41/BDG/2009 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie monitorowania projektów i programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej lub innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych.

⁴³ Przez centralę Ministerstwa Finansów.

⁴⁴ Przez dysponenta głównego.

2010 r. budżetu państwa polegające na ujmowaniu w zleceniach płatności wydatków niekwalifikowalnych.

W 2011 roku centrala Ministerstwa Finansów dokonała zwrotu 17,2 tys. zł z tytułu nałożonej przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie korekty finansowej w związku z naruszeniem art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Pzp). Naruszenie to polegało na użyciu w opisie przedmiotu zamówienia dotyczącego wykonania robót remontowo-modernizacyjnych pomieszczeń biurowych, w stosunku do części zamawianych towarów, nazw własnych bez zastosowania klauzuli „lub równoważny”. W związku z tym ustaleniem, WWPE zastosowała 10% wskaźnik korekty finansowej według Taryfikatora⁴⁵. Wydatek ten został zrefundowany ze środków budżetu państwa.

Stwierdzono także przypadki ujmowania w zleceniach płatności wydatków poniesionych uprzednio z budżetu państwa. Na podstawie zawieranych z pracownikami w ciągu roku porozumień zmieniających wstecznie warunki zatrudnienia w centrali Ministerstwa Finansów dokonywano refundacji poniesionych ze środków krajowych wydatków dotyczących kosztów wynagrodzeń wraz z pochodnymi w łącznej kwocie 326,1 tys. zł⁴⁶. Sytuacja ta wynikała z faktu, że od momentu wpływu wniosku do Biura Dyrektora Generalnego do czasu podpisania porozumień zmieniających umowy o pracę upływało około dwóch miesięcy. W czasie tym pracownicy realizowali zadania ujęte do finansowania w planie wydatków ze środków europejskich ale z uwagi na brak porozumień do umów o pracę wynagrodzenia wypłacane były z budżetu krajowego. Zdaniem NIK w celu zapewnienia przejrzystości wydatków publicznych wymienione wydatki powinny być ponoszone z budżetu środków europejskich od momentu obowiązywania porozumień zmieniających umowy o pracę.

Programy wieloletnie

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 września 2008 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „*Modernizacja Służby Celnej w latach 2009-2011*” na realizację programu zaplanowano 672.209 tys. zł. Z zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2011 wydatków w kwocie 224.085 tys. zł, zrealizowano 214.579 tys. zł tj. 95,8% planu. Środki te przeznaczone zostały na dofinansowanie:

⁴⁵ Tabela nr 4, poz. 3 dokumentu „Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE.

⁴⁶ Refundacji dokonano w miesiącach: czerwiec, lipiec, wrzesień i październik. Refundacje dotyczyły wynagrodzeń z tytułu realizacji zadań w ramach projektów „KiC”, „IeU”, „Wsparcie przygotowania i wdrożenia budżetu zadaniowego...”, „e-Rejestracja”, „e-Podatki i „e-Deklaracje 2” wraz z pochodnymi.

- 1) wyposażenia funkcjonariuszy Służby Celnej w broń palną (283 tys. zł);
- 2) wzmocnienia motywacyjnego systemu wynagrodzeń (58.504 tys. zł);
- 3) zakupu, wymiany i modernizacji sprzętu laboratoryjnego (4.488 tys. zł), w tym na sfinansowanie zakupu 45 urzędów laboratoryjnych dla Centralnego Laboratorium Celnego oraz laboratoriów regionalnych w IC w Białej Podlaskiej, Białymstoku, Gdyni i Przemyślu;
- 4) zakupu, wymiany i modernizacji sprzętu do kontroli i łączności (65.535 tys. zł);
- 5) budowy nowych i modernizację użytkowanych obiektów (72.115 tys. zł);
- 6) zakupu i wymiany sprzętu transportowego (13.654 tys. zł).

W 2011 roku program wieloletni „Modernizacja Służby Celnej w latach 2009–2011” realizowany był w ramach funkcji 4 – Zarządzanie finansami państwa w trzech podzadaniach. Do wszystkich zadań przyjęto jednakowe brzmienie działania *Program wieloletni „Modernizacja Służby Celnej w latach 2009-2011”* i jako cel programu wskazano stworzenie warunków do pełnej realizacji ustawowych zadań Służby Celnej oraz istotna poprawa skuteczności jej działania.

Ministerstwo Finansów uczestniczyło również w realizacji programu wieloletniego „Przygotowanie, obsługa i sprawowanie Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.” Na program ten wydatkowano 4.162,0 tys. zł, tj. 95,1% planu. Za realizację programu odpowiadał Minister Spraw Zagranicznych i Pełnomocnik Rządu ds. Przygotowania Organów Administracji Rządowej i Sprawowania przez RP Przewodnictwa w Radzie UE.

Inne ustalenia kontroli

Stosownie do zapisów zawartych w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, w Ministerstwie Finansów dokonywano kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków. W ocenie NIK Ministerstwo Finansów nie sprawowało w pełnym zakresie nadzoru nad środkami przekazanymi na rachunki pomocnicze urzędów skarbowych i izb celnych w związku z zamknięciem z końcem 2010 r. rachunków dochodów własnych.

Środki pozostające na rachunku dochodów własnych urzędów skarbowych i izb celnych na koniec 2010 r. w kwocie 126.745,8 tys. zł zostały w związku z jego likwidacją przekazane na rachunki pomocnicze tych jednostek, zgodnie z art. 93 ustawy *Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych*. Środki te zostały wykorzystane w kwocie 91.137,7 tys. zł, w tym urzędy skarbowe wydatkowały 87.838,8 tys. zł (z przekazanych 122.189,7 tys. zł) a izby celne 3.298,9 tys. zł (z posiadanych 4.556,2 tys. zł). Niewykorzystane do 30 czerwca 2011 r. środki na tych rachunkach w kwocie 35.608,1 tys. zł

przekazane zostały na rachunek dochodów budżetu państwa, zgodnie z art. 93 ust. 4 wspomnianej ustawy. Dochody te nie były planowane w ustawie budżetowej na 2011 r. i zostały ujęte w § 0970 *Dochody z różnych źródeł* w rozdziałach 75009 i 75013.

Stan środków przekazanych na rachunki pomocnicze urzędów skarbowych i izb celnych, w związku z zamknięciem rachunków dochodów własnych z końcem 2010 r. oraz stopień i sposób ich wykorzystania w 2011 r. nie był znany dysponentowi części 19. Informacje te pozyskiwano dopiero w trakcie kontroli NIK.

Ponadto skorygowane w kwietniu 2011 r. sprawozdania Rb-34⁴⁷ i Rb-23B⁴⁸ na koniec 2010 r. nie obejmowały wszystkich danych z ewidencji księgowej a tym samym nie prezentowały prawdziwego obrazu środków, które znajdowały się na rachunkach dochodów własnych i rachunkach pomocniczych na koniec 2010 r. W obu sprawozdaniach nie ujęto środków w drodze na sumę 36,3 tys. zł. Poza tym w sprawozdaniu Rb-34 nie ujęto środków w kwocie 19.499 tys. zł przekazanych na rachunki pomocnicze przed końcem roku, dla których Ministerstwo Finansów nie przewidziało paragrafu klasyfikacji budżetowej (jednostki ewidencjonowały je w § 2400 *Wpłata do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej*, pomimo iż takiej wpłaty nie stanowiły).

Na finansowanie egzekucji należności pieniężnych wykonywanych przez naczelników urzędów skarbowych i dyrektorów izb celnych, w związku z likwidacją rachunków dochodów własnych, w ustawie budżetowej przewidziano środki w rezerwie celowej w wysokości 400.000 tys. zł. Z kwoty tej rozdysponowano 265.569,6 tys. zł, tj. 66%. Dopiero 20 września 2011 r. Departament Administracji Podatkowej pozostawił do dyspozycji dysponenta kwotę rezerwy 95.000 tys. zł. W ocenie NIK, z analizy wydatków sfinansowanych z dochodów własnych w latach 2006–2009 wynikało, że zaplanowana w rezerwach kwota wydatków znacznie przekraczała faktyczne potrzeby.

Gospodarka kasowa w centrali Ministerstwa Finansów prowadzona była racjonalnie, a zapas gotówki w kasie wynikał z bieżących potrzeb. NIK zwraca jednak uwagę, że za zgodą Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów pozostawiano w kasie, na koniec miesiąca, poza kwotą stanowiącą pogotowie kasowe, także inne środki w kwocie około 90 tys. zł pobrane z rachunku bankowego na określony cel. Spowodowało to, że w miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków od stycznia do listopada 2011 r.,

⁴⁷ Z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych.

⁴⁸ Sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych izb celnych, z wyłączeniem rachunku do gromadzenia dochodów budżetowych z podatku akcyzowego oraz podatku od gier.

wykazywano jednocześnie tę kwotę w dwóch kolumnach „Wykonanie wydatków” i „Zobowiązania”, mimo że kolumny te dotyczą wykluczających się wzajemnie kategorii ekonomicznych.

NIK ocenia pozytywnie realizację planu audytu i kontroli wewnętrznej. W 2011 roku przeprowadzono cztery z zaplanowanych zadań, z tego jedno zadanie rozpoczęte zostało w 2010 r. i dotyczyło oceny prawidłowości wydawania deklaracji zamknięcia projektów finansowanych ze środków pochodzących z Funduszu Spójności. Pozostałe zadania audytowe dotyczyły oceny prawidłowości prowadzenia audytu systemów i audytu operacji środków pochodzących z Funduszy Strukturalnych, wydatkowania środków publicznych z tytułu wydawanych decyzji administracyjnych i wyroków sądowych. Ponadto przeprowadzono trzy czynności sprawdzające, w ramach których zbadano inwentaryzację systemów informatycznych w Ministerstwie, system elektroniczny wejść do Ministerstwa Finansów oraz gospodarowanie Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych.

W sprawozdaniu z wykonania planu audytu za rok 2011 zidentyfikowano istotne ryzyka i słabości kontroli zarządczej. W przypadku trzech zadań przeprowadzonych w 2011 roku nie stwierdzono słabości kontroli zarządczej odnoszących się do istotnych ryzyk. W jednym przypadku (w zakresie wydatkowania środków publicznych z tytułu wydawanych decyzji administracyjnych i wyroków sądowych) w toku czynności audytowych stwierdzono prowadzenie postępowań administracyjnych niezgodnie z procedurą, co powodowało straty finansowe budżetu państwa, naruszenie przepisów prawa lub wewnętrznych uregulowań, mając negatywny wpływ na prawidłowy przebieg procesu. Audytorzy zalecili podjęcie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych luk, poprzez uwzględnienie przy wykonywaniu czynności związanych z obsługą procesu, stałej kontroli terminu przekazywania zasądzonych w orzeczeniu sądu kosztów. W celu realizacji zalecenia Dyrektor Generalny MF w sierpniu 2011 r. przekazał dyrektorom wszystkich departamentów i biur w Ministerstwie Finansów wytyczne dotyczące płatności zasądzonych kosztów z tytułu wyroków i opłat sądowych. Wydział Audytu Wewnętrznego sporządził w dniu 19 stycznia 2012 r. *Informację o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego w roku 2011*, która została przekazana do Departamentu Audytu Sektora Finansów Publicznych w Ministerstwie Finansów.

W zatwierdzonym w styczniu 2011 r. rocznym planie kontroli resortowych ujęto 10 tematów kontroli, w ramach których przewidziano kontrole wewnętrzne w sześciu komórkach organizacyjnych Ministerstwa Finansów i dwie kontrole resortowe w 12 jednostkach

organizacyjnych resortu finansów (tj. urzędach i izb skarbowych, urzędach kontroli skarbowej). Wszystkie ujęte w planie tematy kontroli zostały zrealizowane. Przeprowadzone w 2011 r. kontrole resortowe dotyczyły wykonania planu finansowego wydatków jednostki; prawidłowości i terminowości prowadzenia inwentaryzacji oraz rozliczania różnic inwentaryzacyjnych. W zaleceniach pokontrolnych wskazano między innymi na przestrzeganie zasad gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych oraz zasad prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych; ujmowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z obowiązującą szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, przestrzeganie przepisów ustawy o rachunkowości dotyczących zapisów w księgach rachunkowych. Z przekazanych przez kierowników jednostek kontrolowanych informacji o sposobie wykonania zawartych w wystąpieniu pokontrolnym zaleceń wynika, że przedmiotowe zalecenia zostały omówione z odpowiedzialnymi za ich realizację pracownikami i są realizowane.

Ustalenia innych kontroli

Kontrola NIK w zakresie „Wykonania planów finansowych przez wybrane izby i urzędy skarbowe” w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2011 roku stwierdziła następujące nieprawidłowości.

1. Nierozdysponowanie na podległe urzędy skarbowe całej kwoty wydatków przyznanej przez Ministra Finansów w rozdziałach 75009, 75014, co jest niezgodne z art. 102 ust. 4 ufp, który dopuszcza jedynie możliwość tworzenia rezerwy w wysokości do 1% planowanych wydatków tylko w częściach budżetu państwa, których dysponentami są poszczególni wojewodowie. Stwierdzono, że w dyspozycji Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi na dzień 30 września 2011 r. pozostawały środki w wysokości 1.970,5 tys. zł przeznaczone dla urzędów skarbowych. Powyższe uzasadniono przyznawaniem środków przez Ministerstwo Finansów w okresach kwartalnych, proporcjonalnie do wysokości dochodów własnych uzyskanych i wykorzystanych w 2010 r. m.in. na prowadzenie egzekucji administracyjnej.
2. Nieterminowe przekazywanie dochodów na centralny rachunek budżetu państwa, czym naruszono § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu wykonywania budżetu państwa. Stwierdzono, że w IS w Łodzi oraz Urzędach Skarbowych Warszawa-Śródmieście oraz Łódź-Polesie wystąpiły przypadki przekazania dochodów niepodatkowych z opóźnieniem wynoszącym od jednego do

- siedmiu dni, co zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
3. Nieodpisanie w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych przedawnionych należności, co stanowi naruszenie art. 35b ustawy o rachunkowości. Stwierdzono, że Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta oraz Urząd Skarbowy Łódź-Polesie pomniejszyły uzyskane przychody z tytułu dochodów budżetowych o kwotę przedawnionych należności (6,8 tys. zł).
 4. Niedokonanie przypisów należności w łącznej kwocie 0,9 tys. zł pomimo wystawienia rachunków w okresach poprzedzających datę wpłaty (Izba Skarbowa w Łodzi).
 5. Ujmowanie mandatów karnych kredytowanych w rejestrach zbiorczych raz w miesiącu, co uniemożliwiało prowadzenie bieżącej egzekucji należności z tego tytułu. Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy wystawiał tytuły wykonawcze ze zwłoką wynoszącą od 61 do 103 dni.
 6. Opieszałość w egzekwowaniu należności Skarbu Państwa. W Izbie Skarbowej w Krakowie, sześciu dłużnikom posiadającym zaległości na 30 września 2011 r. upomnienia wysłano w terminie od 3 do 6 miesięcy od daty ich powstania, a kolejne czynności podejmowano od 2 do 8 miesięcy po tym terminie.
 7. Dokonanie zwrotu kosztów egzekucyjnych nienależnie pobranych przed 2011 r. w kwocie 239,7 zł z dochodów budżetowych, pomimo otrzymania z Izby Skarbowej informacji o zwrocie tych środków z rezerwy celowej. We wrześniu i listopadzie 2011 r. środki zostały zrefundowane i przekazane z rachunku wydatków na dochody budżetu państwa, co było przekroczeniem upoważnienia do dokonywania wydatków i miało wpływ na sprawozdawczość bieżącą (Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy).
 8. Nieprzestrzeganie terminów wpłat podatku od nieruchomości określonych w art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁴⁹ oraz przekroczenie terminu składania korekt deklaracji (art. 9 ust. 2). Stwierdzono, że IS w Łodzi oraz Urzędy Skarbowe Łódź-Polesie i w Iławie dokonały wpłaty należnego podatku z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 33 dni. Ponadto wykazano że, IS w Łodzi dokonała korekty deklaracji na podatek od nieruchomości z ponad 3 miesięcznym opóźnieniem, a w przypadku Drugiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze opóźnienie te wyniosły od 1 do 14 dni.

⁴⁹ Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.

9. Uregulowanie zobowiązań w łącznej kwocie 1,7 tys. zł z 7 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu płatności. Jednostka nie poniosła kosztów odsetek z tytułu nieterminowej płatności należności, a przyczyną zaistniałej sytuacji był błąd pracownika.
10. Nieprzestrzeganie pięciodniowego terminu sprawdzenia prawidłowości rozliczenia dotacji do barów mlecznych, co było sprzeczne z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych⁵⁰. W Izbie Skarbowej w Bydgoszczy stwierdzono, że nieprawidłowości dotyczyły czterech wniosków na kwotę 66,4 tys. zł, a opóźnienia wyniosły 2 i 12 dni⁵¹.
11. Udzielenie przez Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście zamówienia na świadczenie usług pocztowych w 2010 i 2011 r. z pominięciem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, co stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 17 ust. 1b pkt 1) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
12. Niezamieszczenie w ogłoszeniu o zamówieniu informacji wymaganej art. 41 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczącej możliwości składania ofert częściowych (Izba Skarbowa w Olsztynie); nieujęcie w 3 protokołach z postępowania o udzielenie zamówienia wszystkich informacji wymaganych przepisami rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. i 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁵², tj. niepoinformowania oferentów w 2 postępowaniach o terminie, po upływie którego umowa w sprawie zamówienia publicznego może być zawarta, co stanowiło naruszenie art. 92 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Urząd Skarbowy Łódź-Polesie).
13. Dokonanie wydatków, w łącznej wysokości 10 tys. zł, w czterech paragrafach klasyfikacji budżetowej w kwotach wyższych od planu finansowego, co stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 11 ust. 1. ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Drugie Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście).

Ponadto stwierdzono nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji polegające na nieujawnieniu, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji sald błędnie zaewidencjonowanych operacji gospodarczych na kontach 013, 020, 221 i 234. W konsekwencji czego w Urzędzie Skarbowym Łódź-Polesie w latach 2007–2010 w kartotekach 21 pracowników zaniżono lub

⁵⁰ Dz.U. Nr 166, poz. 1123.

⁵¹ Na dwóch wnioskach brak było pieczętki potwierdzającej datę wpływu rozliczenia dotacji do urzędu skarbowego.

⁵² Dz.U. Nr 188, poz. 154 (obowiązujący do 11 grudnia 2010 r.) oraz Dz.U. Nr 223, poz. 1458.

zawyżono salda należności łącznie o kwotę 13,5 tys. zł (wartość bezwzględna). Do dnia zakończenia kontroli nie wyjaśniono rozbieżności na kwotę 1,6 tys. zł pomiędzy saldem konta 234 a stanem wynikającym z kartotek. Natomiast w Izbie Skarbowej w Olsztynie weryfikacja salda konta 020 nie wykazała błędnego ujęcia operacji gospodarczych na łączną kwotę 4,2 tys. zł nie stanowiących wartości niematerialnych i prawnych.

Jednocześnie kontrola wydatków przeznaczonych na wydatki egzekucyjne⁵³ wskazała na zastrzeżenia dotyczące:

1) zasadności dokonania zakupu:

- 12 szt. niszczarek, przy czym 5 z nich po okresie użytkowania przez pracowników Działu egzekucji wynoszącym od 1 do 5 miesięcy, przekazano do innych komórek Urzędu, a 1 szt. przez 3,5 miesiąca od zakupu nie była w ogóle użytkowana (Urząd Skarbowy w Zielonej Górze) oraz
 - 102 monitorów, 112 komputerów PC, 20 notebooków oraz dwóch urządzeń wielofunkcyjnych, przy czym w wydanym przez Naczelnika US zarządzeniu w sprawie finansowania wydatków z rachunku dochodów własnych zapisano, iż z rachunku tego mogą być finansowane wydatki niezwiązane bezpośrednio z ich uzyskiwaniem do wysokości 25%; w Referacie Egzekucji Administracyjnej zatrudnionych było sześć osób (Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy); zdaniem NIK kwota wydatkowana na ich zakup nie spełniała przesłanek, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, stanowiącym, iż wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 2) sfinansowania z rachunku dochodów własnych wydatku na kwotę 2,2 tys. zł na finansowanie zadań realizowanych przez inne komórki organizacyjne urzędu, tj. z przekroczeniem upoważnienia określonym w art. 22 ust. 6 pkt 1 ufp (Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy);
- 3) dokonania ze środków na rachunku pomocniczym refundacji kosztów z tytułu udziału komórki egzekucyjnej w kosztach urzędu za 12 miesięcy 2011 r., podczas gdy – zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych – mogły być one wykorzystywane na dotychczasowe

⁵³ Rachunek dochodów własnych, rezerwa celowa na wydatki egzekucyjne oraz rachunek pomocniczy po zlikwidowanym rachunku dochodów własnych.

cele do końca czerwca 2011 r. a od lipca wydatki te powinny być finansowane z rezerwy celowej; działaniem tym zawyżono kwotę refundacji 50%, tj. o 15,3 tys. zł (II Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście);

- 4) omyłkowego wykazania wpłaty do budżetu nadwyżki dochodów własnych w kwocie 21.500 zł w niewłaściwym § 6060, jak również dokonania poprawy zapisu na kwotę 71 zł w dzienniku dochodów własnych po przekazaniu sprawozdań Rb-34 za II i III kwartał 2010 r., w wyniku czego naruszono art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości (Urząd Skarbowy Łódź-Polesie).

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokoły kontroli w Ministerstwie Finansów i 18 jednostkach podległych (siedmiu izbach i jedenastu urzędach skarbowych) zostały podpisane przez kierowników jednostek kontrolowanych bez zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne

W wystąpieniu pokontrolnym do Ministra Finansów Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- ujmowanie w planie dochodów odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych do obsługi płatności i obsługi finansowej dochodów budżetu środków europejskich, prowadzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego,
- zwiększenie nadzoru nad realizacją zadań finansowanych z budżetu środków europejskich, w tym przeprowadzanie postępowań w terminach umożliwiającym realizację zaplanowanych na dany rok wydatków,
- wyeliminowanie przypadków dokonywania płatności ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do terminu wynikającego z faktury lub umowy.

Do dyrektorów siedmiu izb skarbowych i 11 naczelników urzędów skarbowych skierowano wystąpienia pokontrolne, w których Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- objęcie kontrolą w szerszym zakresie podległych urzędów skarbowych pod względem prawidłowości wydatkowania środków finansowych, prawidłowego ich dokumentowania oraz ujmowania w ewidencji księgowej (Izba Skarbowa w Krakowie);
- podjęcie działań w celu rzetelnego monitorowania i zapobiegania powstawaniu zobowiązań wymagalnych w nadzorowanych urzędach skarbowych (Izba Skarbowa w Opolu);
- zapewnienie skutecznego nadzoru i kontroli nad działalnością podległych urzędów skarbowych w zakresie prowadzonych postępowań windykacyjnych i egzekucyjnych dotyczących zaległości oraz przeprowadzania inwentaryzacji (Izba Skarbowa w Zielonej Górze);
- podjęcie działań zmierzających do rozliczenia dotacji przez urzędy skarbowe w terminach wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych (Izba Skarbowa w Bydgoszczy);

- terminowe przekazywanie deklaracji na podatek od nieruchomości właściwemu organowi podatkowemu i odprowadzanie tego podatku (Izba Skarbowa w Łodzi, Urząd Skarbowy w Iławie) oraz korygowanie deklaracji na podatek od nieruchomości, w sytuacji zaistnienia zdarzenia do dokonania tej czynności (Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze);
- dołożenie należytej staranności przy ustalaniu dochodów (Izba Skarbowa w Łodzi) oraz terminowe i w należnej wysokości odprowadzanie dochodów na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa (Izba Skarbowa w Łodzi, Urząd Skarbowy Łódź-Polesie, Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście);
- dostosowanie polityki rachunkowości do obowiązujących przepisów (Izba Skarbowa w Łodzi, Urząd Skarbowy Łódź-Polesie);
- udzielanie zamówień publicznych z uwzględnieniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście), prawidłowe dokumentowanie prowadzonych postępowań (Urząd Skarbowy Łódź-Polesie) oraz sporządzanie ogłoszeń o zamówieniach publicznych z uwzględnieniem wszystkich elementów wymaganych art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych (Izba Skarbowa w Olsztynie);
- prawidłowe sporządzanie dowodów księgowych oraz właściwe ich ewidencjonowanie w księgach rachunkowych (Izba Skarbowa w Łodzi, Izba Skarbowa w Olsztynie, Urząd Skarbowy Łódź-Polesie, Urząd Skarbowy w Iławie);
- wzmożenie nadzoru i kontroli w zakresie terminowości i prawidłowości ewidencjonowania operacji gospodarczych (Izba Skarbowa w Łodzi, Urząd Skarbowy Łódź-Polesie, Urząd Skarbowy w Iławie);
- podjęcie działań organizacyjnych w celu zapewnienia procedur gwarantujących prawidłowe, terminowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań jednostkowych i łącznych (Izba Skarbowa w Opolu);
- prawidłowe wykazywanie zaległości w sprawozdaniach budżetowych oraz danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (Urząd Skarbowy Kraków Nowa Huta, Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście);
- ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z dowodami stanowiącymi podstawę ich ujęcia w księgach oraz we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej (Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze, Izba Skarbowa w Bydgoszczy);
- zapewnienie zgodności i poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście), podjęcie działań w celu wyeliminowania

- przypadków pomijania kont rozrachunkowych przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych, oraz działań zapewniających kompletność zapisów ewidencji księgowej i wprowadzanie dokumentów księgowych do ewidencji okresu sprawozdawczego, którego dotyczą (Izba Skarbowa w Opolu);
- zapewnienie podejmowania bez zbędnej zwłoki czynności mających na celu wyegzekwowanie należności stanowiących dochody budżetu państwa (Izba Skarbowa w Krakowie);
 - uregulowanie zobowiązań z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego (Izba Skarbowa w Łodzi);
 - odpisywanie przedawnionych należności w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych (Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta, Urząd Skarbowy Łódź-Polesie);
 - dokonywanie wydatków z zachowaniem zasad określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych (Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze);
 - finansowanie wydatków z rachunku bieżącego wydatków w granicach posiadanych upoważnień (Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście);
 - rzetelne prowadzenie kartotek pożyczek udzielanych pracownikom z ZFŚS (Urząd Skarbowy Łódź-Polesie);
 - uregulowanie kwestii kosztów eksploatacyjnych budynku (Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze);
 - rozliczenie ujawnionych różnic inwentaryzacyjnych (Urząd Skarbowy Łódź-Polesie);
 - podjęcie działań w celu wyeliminowania przypadków przechowywania środków z rachunku bieżącego na rachunku sum depozytowych (Pierwszy Urząd Skarbowy w Bydgoszczy);
 - bieżące ewidencjonowanie i rozliczanie pracy w godzinach nadliczbowych z zachowaniem zasad określonych w ustawie o służbie cywilnej (Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście) oraz rozważenie wprowadzenia modyfikacji programu Kadry, umożliwiającej rozliczanie czasu pracy w godzinach nadliczbowych (Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy).

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne⁵⁴ (pismo z dnia 17 maja 2012 r.) Minister Finansów poinformował o przyjęciu wniosków pokontrolnych wskazując, że Ministerstwo Finansów:

⁵⁴ Po kontroli wykonania budżetu państwa za rok 2011.

- podjęcie działania zmierzające do zaplanowania w ustawie budżetowej na rok 2013 odsetek w planie dochodów;
- podjęcie działania mające na celu zwiększenie nadzoru nad poziomem wykorzystania środków z budżetu Unii Europejskiej, w szczególności kompleksowo zostanie dokonany przegląd struktur organizacyjnych oraz regulacji wewnętrznych; zostaną również podjęte działania mające na celu wzmoczenie dyscypliny w poszczególnych komórkach organizacyjnych Ministerstwa Finansów w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielanie zamówień publicznych, tak aby w procesie planowania uwzględniały one konieczność wykonywania zadań w danym roku budżetowym;
- dołoży starań, aby regulowanie zobowiązań wobec kontrahentów w ramach centrali MF nie było dokonywane ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do ostatniego dnia terminu płatności wynikającego z faktury lub umowy, przy uwzględnieniu ujęcia środków na wydatki w planie finansowym danego roku.

Dyrektorzy wszystkich skontrolowanych izb skarbowych oraz naczelnicy ośmiu urzędów skarbowych⁵⁵, do których zostały skierowane wystąpienia pokontrolne poinformowali NIK o przyjęciu wniosków do realizacji i podjęciu działań w celu ich wykonania.

Żadna z kontrolowanych przez NIK jednostek (izb i urzędów skarbowych) nie złożyła zastrzeżeń do wystąpień pokontrolnych.

Narady pokontrolne przeprowadzono w Ministerstwie Finansów, Izbie Skarbowej w Łodzi oraz w trzech urzędach skarbowych (Łódź-Polesie, Pierwszym Mazowieckim w Warszawie i Drugim Urzędzie Skarbowym Warszawa-Śródmieście).

W wyniku kontroli „Wykonania planów finansowych przez wybrane izby i urzędy skarbowe” stwierdzono naruszenie dyscypliny finansów publicznych w Drugim Urzędzie Skarbowym Warszawa-Śródmieście.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości w kwocie ogółem 52,8 tys. zł, tj.:

1. Finansowe skutki nieprawidłowości w kwocie 0,2 tys. zł z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych z dochodów budżetowych zamiast z rezerwy celowej (Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie) – str. 32.

⁵⁵ Naczelnicy 3 urzędów skarbowych (w Siedlcach, Mińsku Mazowieckim i Starachowicach) wobec pozytywnej oceny NIK nie odnieśli się do treści wystąpień pokontrolnych.

2. Potencjalne finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w kwocie 52,6 tys. zł, na które złożyły się:
- należności z w kwocie 2,7 tys. zł tytułu mandatów karnych kredytowanych, które uległy przedawnieniu, odpisane w wyniku kontroli NIK (Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście) – str. 10.
 - ujęte w nieprawidłowych paragrafach klasyfikacji budżetowej w księgach 2011 r. operacje gospodarcze na łączną kwotę 49,9 tys. zł, skorygowane w wyniku kontroli NIK (Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze) – str. 13.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem* , w tym:	2.366.154,2	7.615.037,0	3.446.183,4	145,6	45,3
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	31.989,1	0,0	15.585,9	48,7	x
	rozdział 15018 Rozliczenia związane z systemem dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych	31.989,1	0,0	15.585,9	48,7	x
2.	Dział 500 Handel	1.658.531,0	1.831.000,0	1.922.364,3	115,9	105,0
2.1	rozdział 50095 Pozostała działalność	1.658.531,0	1.831.000,0	1.923.364,3	115,9	105,0
2.1.1	§ 0060 Cła	1.663.745,5	1.831.000,0	1.923.842,4	115,6	105,1
2.1.2	§ 0920 Pozostałe odsetki	-5.214,3	0,0	-1.478,1	28,4	x
3.	Dział 550 - Hotele i restauracje	0,1	0,0	18,4	16.681,8	x
3.1.	rozdział 55003 Bary mleczne	0,1	0,0	18,4	16.681,8	x
4.	Dział 750 Administracja publiczna	227.854,1	582.694,0	701.357,7	307,8	120,4
4.1	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	22.157,0	7.361,0	10.574,9	47,7	143,7
4.1.1	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jedn. organ.	104,5	0,0	639,4	611,7	x
4.1.2	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	675,9	425,0	820,3	121,4	193,0
4.1.3	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	20.659,0	6.301,0	8.008,8	38,8	127,1
4.2	rozdział 75008 Izby skarbowe	2.964,4	2.004,0	3.545,4	119,6	176,9
4.2.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	1.463,5	1.442,0	2.551,1	174,3	176,9
4.2.2	§ 0750 Dochody z najmu	131,2	185,0	245,7	187,3	132,8
4.2.3	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	1.212,5	376,0	641,9	52,9	170,7
4.3	rozdział 75009 Urzędy skarbowe	89.235,6	79.536,0	142.348,3	159,5	179,0
4.3.1	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	41.159,7	39.035,0	47.392,6	115,1	121,4
4.3.2	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	26.381,4	21.518,0	30.613,7	116,0	142,3
4.3.3	§ 2400 Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	7,6	0,0	0,0	x	x
4.3.4.	§ 097 Wpływy z różnych dochodów	15.955,2	15.772,0	59.463,5	372,7	377,0
4.4	rozdział 75010 Urzędy kontroli skarbowej	15.365,6	13.602,0	17.666,8	115,0	129,9
4.4.1	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	14.126,2	12.822,0	16.076,4	113,8	125,4
4.4.2	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	782,2	476,0	984,4	125,9	206,8
4.5	rozdział 75013 Izby celne i urzędy celne	95.187,5	74.040,0	94.561,3	99,3	127,7
4.5.1	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	61.266,2	54.541,0	68.379,3	111,6	125,4
4.5.2	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	16.472,9	8.818,0	11.131,9	67,6	126,2
4.6.	rozdział 75014 – Egzekucja administracyjna należności pieniężnych.	0,00	404.661,0	0,00	x	x
	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	0,00	404.175,0	0,00	x	x
4.7	rozdział 75046 Komisje egzaminacyjne	494,9	690,0	984,5	198,9	142,7,0
4.7.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	494,9	690,0	984,5	198,9	142,7,0
4.8.	rozdział 75093 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych	0,00	0,00	426.926,4	x	x
4.8.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	0,00	0,00	425.843,4	x	x
4.9	rozdział 75095 Pozostała działalność	2.227,2	800,0	47.500,1	2.132,7	5.937,5
4.9.1	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jedn. organ.	963,5	0,0	1.893,2	196,5	0,0x
4.9.2.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	664,7	800,0	2.413,0	363,0	301,6
4.10.	rozdział 75097 Gospodarstwa pomocnicze	221,8	0,0	0,0	x	x
5.	dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związanych z ich poborem	65.668,5	4.979.500,0	65.116,9	99,2	1,3
5.1	rozdział 75619 Wpływy z różnych rozliczeń	35,1	4.909.500,0	4,7	13,4	0,0
	§ 0970 Wpływy z różnych opłat		4.909.500,0	0,00	x	x
5.2	rozdział 75647 Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych	65.633,4	70.000,0	65.112,2	99,2	93,0
5.2.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	65.630,7	70.000,0	65.110,2	99,2	93,0
6.	Dział 758 Różne rozliczenia	382.091,9	221.843,0	741.740,3	194,1	334,4
6.1	rozdział 75814 Różne rozliczenia finansowe	382.091,9	221.843,0	741.740,1	194,1	334,4
6.1.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	48.226,2	28.325,0	51.210,6	106,2	180,8
6.1.2	§ 0920 Pozostałe odsetki	333.526,8	193.518,0	689.769,2	206,8	356,4
7.	801 i Oświata i wychowanie	19,3	0,0	0,0	x	x
7.1	rozdział 80142 Ośrodki szkolenia, dokształcania i doskonalenia zawodowego	19,3	0,0	0,0	x	x

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2010		2011		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	
	Część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe ogółem, w tym:	5.659.544,2	5.792.213,0	6.215.446,4	6.013.128,5	106,3	103,8	96,7
1.	Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	23,0	12.000,1	12.040,1	2.340,1	10.196,5	19,5	19,4
1.1.	15018 Rozliczenia związane z systemem dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych		5.000,0	5.000,0	0,0	x	x	x
1.2.	15019 Wspieranie polskiego eksportu poprzez udzielanie BGK kredytów eksportowych		7.000,0	7.000,0	2.300,0	x	32,9	32,9
1.3.	15095 Pozostała działalność	23,0	0,0	40,1	40,1	174,7	x	100,0
2.	Dział 550 Hotele i restauracje	20.906,0	21.000,0	21.000,0	20.204,9	96,6	96,2	96,2
2.1	55003 Bary mleczne	20.906,0	21.000,0	21.000,0	20.204,9	96,6	96,2	96,2
3.	Dział 750 Administracja publiczna	5.236.746,7	5.338.187,0	5.699.448,2	5.612.021,0	107,2	105,1	98,5
3.1	75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	265.980,2	290.098,0	301.850,3	280.306,2	105,4	96,6	92,9
3.2	75008 Izby skarbowe	316.784,6	314.696,0	320.468,6	319.870,9	101,0	101,6	99,8
3.3	75009 Urzędy skarbowe	2.592.573,6	2.575.850,0	2.609.898,5	2.608.270,5	100,6	101,3	99,9
3.4	75010 Urzędy kontroli skarbowej	498.781,9	507.535,0	513.694,0	512.326,8	102,7	100,9	99,7
3.5	75013 Izby celne i urzędy celne	1.439.080,3	1.522.346,0	1.533.708,9	1.518.467,2	105,5	99,7	99,0
3.6.	75014 -Egzekucja administr. należności pieniężnych	0,0	0,0	303.225,6	265.191,0	x	x	87,5
3.6	75046 Komisje egzaminacyjne	972,5	1.077,0	742,5	740,3	76,1	68,7	99,7
3.7	75060 Pomoc zagraniczna	6.188,0	0,0	135,8	134,6	2,2	x	99,1
	75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	1.520,2	2.887,0	4.377,2	4.162,0	273,8	144,2	95,1
3.8	75095 Pozostała działalność	114.865,3	123.698,0	111.346,8	102.551,5	89,3	82,9	92,1
4.	Dział 752 Obrona narodowa	89,8	116,0	116,0	109,2	121,6	94,1	94,1
4.1	75212 – Pozostałe wydatki obronne	89,8	116,0	116,0	109,2	121,6	94,1	94,1
5.	Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	43,0	44,0	43,9	43,9	102,3	99,8	99,8
5.1	75414 Obrona cywilna	43,0	44,0	44,0	43,9	102,3	99,8	99,8
6.	Dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	272.941,0	247.364,0	309.296,1	308.137,9	112,9	124,6	99,6
6.1	75647 Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych	272.941,0	247.364,0	309.296,1	308.137,9	112,9	124,6	99,6
7.	Dział 758 Różne rozliczenia	128.794,7	173.502,0	173.502,0	70.271,5	54,6	40,5	40,5
7.1	75810 Uzupelnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych	7.000,0	0,0	0,0	0,0	x	x	x
7.2	75823 Partie polityczne	121.726,5	173.502,0	173.441,6	70.211,1	57,7	40,5	40,5
7.3	75824 Komitety wyborcze	68,2	0,0	60,4	60,4	88,6	x	100,0

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010***			Wykonanie 2011***			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70***	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70***	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem Dział 750 Administracja publiczna, w tym według statusu zatrudnienia*:	66.585	3.774.598,6	4.724,0	66.378	3.970.435,7	4.984,6	105,5
	01	1.654	59.079,1	2.976,6	1.600	60.827,3	3.168,1	106,4
	02	9	1.430,0	13.240,7	8	1.207,5	12.578,1	95,0
	03	50.726	2.829.042,2	4.647,6	50.210	2.923.262,2	4.851,7	104,4
	08	14.196	885.047,3	5.195,4	14.560	985.138,7	5.638,4	108,5
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej**	2.360	200.920,6	7.094,7	2.309	202.155,8	7.295,9	102,8
	01	142	6.426,3	3.771,3	138	6.208,2	3.748,9	99,4
	02	9	1.430,0	13.240,7	8	1.207,5	12.578,1	95,0
	03	1.954	169.186,7	7.215,4	1.904	168.953,0	7.394,7	102,5
	08	255	23.877,6	7.803,1	259	25.787,1	8.297,0	106,3
1.2.	Rozdział 75008 Izby skarbowe, w tym:	3.833	227.272,3	4.941,1	3.806	229.047,2	5.015,0	101,5
	01	120	4.849,1	3.367,4	114	4.582,0	3.349,4	99,5
	03	3.713	222.423,2	4.992,0	3.692	224.465,2	5.066,5	101,5
1.3.	Rozdział 75009 Urzędy skarbowe, w tym***:	39.455	2.006.175,7	4.237,3	39.412	2.010.262,8	4.250,5	100,3
	01	677	21.090,5	2.596,1	645	20.822,8	2.690,3	103,6
	03	38.778	1.985.085,2	4.265,8	38.767	1.989.440,0	4.276,5	100,3
1.4.	Rozdział 75010 Urzędy Kontroli Skarbowej, w tym:	5.365	389.590,8	6.051,4	5.367	393.862,5	6.115,5	101,1
	01	245	8.389,7	2.857,7	229	8.202,7	2.985,0	104,5
	03	5.120	381.201,1	6.204,4	5.138	385.659,8	6.255,0	100,8
1.5.	75013 Izby i Urzędy Celne, w tym:	15.344	942.224,3	5.117,2	15.250	1.013.790,0	5.539,8	108,3
	01	242	9.908,6	3.412,1	240	10.144,6	3.522,4	103,2
	03	1.161	71.146,0	5.106,7	709	44.405,0	5.219,2	102,2
	08	13.941	861.169,7	5.147,7	14.301	959.240,4	5.589,6	108,6
1.6.	75014 Egzekucja Admin. nal. pien. 03****	-	-	-	-	109.144,5	-	-
1.7.	75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie UE****	-	-	-	-	1.305,9	-	-
	03	-	-	-	-	1.194,7	-	-
	08	-	-	-	-	111,2	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010 ^{***}			Wykonanie 2011 ^{***}				
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ^{***}	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ^{***}	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5	
								osób	tys. zł
1.8	75095 Pozostała działalność 01 ^{*****}	3	178,6	4.960,4	234	10.867,0	3.870,0	78,0	
1.9	75097 Gospodarstwa pomocnicze 01	110	4.628,9	3.506,8	-	-	-	-	x
2.	Dział 801 Oświata i wychowanie	115	3.607,3	2.614,0	-	-	-	-	x
2.1.	80142 Ośrodki szkolenia, doskonalenia i doskonalenia kadr 01	115	3.607,3	2.614,0	-	-	-	-	x

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

** Zgodnie z przepisami rozdziału 12 § 20 pkt. 11 rozporządzenia Ministra w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

*** Obejmuje podstawową działalność jednostek organizacyjnych oraz osoby zatrudnione do prac interwencyjnych (w urzędach skarbowych). W 2011 r. w urzędach skarbowych przeciętne zatrudnienie do prac interwencyjnych wyniosło 38 osób (37 osób o statusie 01 z rocznym wynagrodzeniem w kwocie 446,1 tys. zł oraz jedna osoba o statusie 03 z wynagrodzeniem rocznym – 15,9 tys. zł). W 2010 r. w urzędach skarbowych przeciętne zatrudnienie do prac interwencyjnych wyniosło 57 osób (52 osoby o statusie 01 z rocznym wynagrodzeniem w kwocie 554,6 tys. zł oraz jedna osoba o statusie 03 z wynagrodzeniem rocznym – 7,1 tys. zł).

**** Obejmuje wydatki poniesione na wynagrodzenia w urzędach skarbowych;

***** Obejmuje wydatki poniesione na wynagrodzenia w centrali MF (dla pracowników o statusie 03 – 11.94,7 tys. zł, o statusie 08 – 96,7 tys. z) oraz w izbach i urzędach celnych (dla pracowników o statusie 08 – 15,6 tys. zł). Środki pochodziły z rezerw celowych (poz. 51) i zostały wydatkowane na zadanie specjalne System motywacyjno-łojalnościowy w ramach programu wieloletniego „Przygotowanie, obsługa i sprawowanie Przewodnictwa Polski w Radzie Unii europejskiej w II połowie 2011 r.”

***** Zatrudnienie i wynagrodzenia w Centrum Przetwarzania Danych Ministerstwa Finansów (CPD) oraz Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów (CEZRF). W 2011 r. CPD przeciętne zatrudnienie wyniosło 95 osób, roczne wynagrodzenie – 5.396,0 tys. zł; w CEZRF przeciętne zatrudnienie wyniosło 139 osób a roczne wynagrodzenie 5.471,0 tys. zł. W 2010 r. w CPD przeciętne zatrudnienie wyniosło 2,69 etatu, roczne wynagrodzenie – 157,8 tys. zł, w CEZRF przeciętne zatrudnienie wyniosło 0,17 etatu a roczne wynagrodzenie 20,7 tys. zł.

Załącznik nr 4

Wydatki budżetu środków europejskich

Lp.	Wyszczególnienie	2010		2011		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,	128.179,3	82.377,0	82.377,0	34.121,9	26,6	41,4	41,4
1.	Dział 750 – Administracja publiczna	128.179,3	82.377,0	82.377,0	34.121,9	26,6	41,4	41,4
1.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	123.154,3	56.109,0	53.374,1	28.911,6	23,5	51,5	54,2
1.2.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	5.025,0	18.959,0	18.959,0	1.987,2	39,5	10,5	10,5
1.3.	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	0,0	7.309,0	10.043,9	3.223,1	x	44,1	32,1

Załącznik nr 5**Kalkulacja oceny końcowej część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe**

Oceny wykonania budżetu części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe dokonano stosując kryteria⁵⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2011 roku⁵⁷.

Dochody D : 3.446.183,4 tys. zł

Wydatki W (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich): 6.297.823,4 tys. zł

Łączna kwota G : 9.744.006,8. tys. zł

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,3537$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,6463$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach:

Nie stwierdzono wydatków z naruszeniem prawa oraz niecelowych.

Z uwagi na poniższe nieprawidłowości obniżono ocenę wydatków o jeden punkt:

- 1) dokonywanie płatności ze znacznym wyprzedzeniem czasowym w stosunku do terminu wynikającego z faktury lub umowy,
- 2) niskie wykorzystanie wydatków z budżetu środków europejskich (41,4%), spowodowane m.in.: późnym wszczynaniem postępowań przetargowych, unieważnieniem przetargów, niepodjęciem przez Ministerstwo Finansów kluczowych decyzji w zakresie przygotowania i rozwoju systemu informatycznego obsługującego budżet zadaniowy, niepodpisaniem aneksów do umów o dofinansowanie projektów,
- 3) nie dołożenie należytej staranności przy kalkulacji wartości zamówienia (kwota 546,8 tys. zł) na szkolenie kadry Służby Celnej, w wyniku czego przeszacowana została wartość zamówienia w zakresie kosztów zakwaterowania i wyżywienia uczestników szkolenia,
- 4) pozostawianie w kasie na koniec miesiąca (od stycznia do listopada 2011 r.) gotówki pobranej na określony cel w łącznej kwocie 357,8 tys. zł, co doprowadziło do wykazywania w miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków tej samej kwoty jednocześnie w dwóch kolumnach: „Wykonanie wydatków” i „Zobowiązania”, mimo iż kolumny te dotyczą wykluczających się wzajemnie kategorii ekonomicznych. Stanowiło to od 0,01% do 0,21% łącznej kwoty wydatków wykonanych oraz od 0,11% do 1,03% łącznej kwoty zobowiązań ogółem wykazanych w odpowiednich sprawozdaniach Rb-28 centrali Ministerstwa Finansów.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (4)

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,3537 + 4 \times 0,6463 = 4,35$

Ocena końcowa: pozytywna

⁵⁶ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁷ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik nr 6**Wykaz skontrolowanych podmiotów, jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły w nich kontrole oraz osób odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność**

Lp.	Jednostka NIK, która prowadziła kontrolę	Jednostki objęte kontrolą	Osoby zajmujące kierownicze stanowiska odpowiedzialne za kontrolowaną działalność
1	2	3	4
1.	Departament Budżetu i Finansów	Ministerstwo Finansów	Elżbieta Markowska – Dyrektor Generalny Ministerstwa Finansów od 21.10.2010 r.
2.	Departament Budżetu i Finansów	Pierwszy Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie	Barbara Michalska – Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego od 27.07.2009 r.
3.	Departament Budżetu i Finansów	Urząd Skarbowy w Siedlcach	Jolanta Polak – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Siedlcach od 1.09.2001 r.
4.	Departament Budżetu i Finansów	Drugi Urząd Skarbowy Warszawa- Śródmieście	Teresa Jarzec – p.o. Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa- Śródmieście od 17.10.2006 r., Naczelnik Urzędu od 11.05.2011 r.
5.	Departament Budżetu i Finansów	Urząd Skarbowy w Mińsku Mazowieckim	Bożena Czerwińska – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Mińsku Mazowieckim od 11.09.2000 r.
6.	Delegatura w Bydgoszczy	Izba Skarbowa w Bydgoszczy	Marcin Łoboda – p.o. Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy od 21.02.2008 r.
7.	Delegatura w Bydgoszczy	Pierwszy Urząd Skarbowy w Bydgoszczy	Ireneusz Najmowicz – Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy od 10.07.2009 r.
8.	Delegatura w Kielcach	Izba Skarbowa W Kielcach	Andrzej Sipta – p.o. Dyrektora Izby Skarbowej w Kielcach od 11.04.2008 r.
9.	Delegatura w Kielcach	Urząd Skarbowy w Starachowicach	Artur Andrzej Jarosiński – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Starachowicach od 27.07.2009 r.
10.	Delegatura w Krakowie	Izba Skarbowa w Krakowie	Tomasz Sokolnicki – p.o. Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie od 27.03.2008 r. do 17.06.2009 r. oraz od 15.03.2010 r. i nadal, Adam Pietruszka – p.o. dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie od 18.06.2009 r. do 14.03.2010 r.
11.	Delegatura w Krakowie	Urząd Skarbowy Kraków – Nowa Huta	Barbara Stanuch – Naczelnik Urzędu Skarbowego Kraków Nowa Huta od 27.07.2009 r.
12.	Delegatura w Łodzi	Izba Skarbowa w Łodzi	Tomasz Szymański – p.o. Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi od 9.04.2008 r.
13.	Delegatura w Łodzi	Urząd Skarbowy Łódź - Polesie	Włodzimierz Gromek – Naczelnik Urzędu Skarbowego Łódź-Polesie od 1.03.2002 r.
14.	Delegatura w Olsztynie	Izba Skarbowa w Olsztynie	Zbigniew Marek Bączyk – p.o. Dyrektora Izby Skarbowej w Olsztynie od 7.02.2008 r.
15.	Delegatura w Olsztynie	Urząd Skarbowy w Iławie	Jerzy Lewandowski – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie od 10.07.2009 r.
16.	Delegatura w Opolu	Izba Skarbowa w Opolu	Bożena Pilarska – Dyrektor Izby Skarbowej w Opolu od 10.08.1991 r.
17.	Delegatura w Opolu	Urząd Skarbowy w Nysie	Joanna Błaszczyszyn – p.o. Naczelnika Urzędu Skarbowego w Nysie od 1.09.2009 r. do 18.02.2010 r., Beata Wilczyńska – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Nysie od 19.02.2010 r.
18.	Delegatura w Zielonej Górze	Izba Skarbowa w Zielonej Górze	Piotr Dopierała – Dyrektor Izby Skarbowej w Zielonej Górze od 1.04.1991 r.
19.	Delegatura w Zielonej Górze	Drugi Urząd Skarbowy w Zielonej Górze	Andrzej Młodzianowski – Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze od 1.01.1996 r.

Załącznik nr 6

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Minister Finansów
8. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
9. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego